

Gorenjski Glas

PETEK, 5. FEBRUARJA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 10, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Vse regije odslej v rdečem

Ponovljeno testiranje zaposlenih v šolah in vrtcih na širšem območju Kranja prinaša večinoma negativne izvide. V nedeljo pride k nam prva pošiljka cepiva AstraZeneca. Državni zbor je potrdil osmi protikoronski zakon, vlada pa je odločila o nadaljnjih ukrepih za zavezitev širjenja virusa.

SUZANA P. KOVAČIČ,
SIMON ŠUBIČ

Ljubljana, Kranj – En pogoj za prehod v oranžno fazo pri načrtu sproščanja ukrepov v državi še ni izpolnjen. Še vedno imamo v sedemdnevnem povprečju več kot tisoč primerov okužb, po včerajšnjih podatkih NIJZ 1179. Je bilo pa včeraj manj kot tisoč hospitaliziranih covidnih bolnikov (kar je drugi pogoj za sproščanje ukrepov). V bolnišnični oskrbi je bilo 989 covidnih bolnikov, od tega v intenzivni negi 165.

Po ponedeljkovem hitrem testiranju zaposlenih v šolah in vrtcih, ki je pokazalo kar 13,3 odstotka pozitivnih na okužbo s koronavirusom na širšem območju Kranja, so ponovljeni tako hitri kot PCR-testi pokazali večinoma negativne izvide. Nekateri otroci so se včeraj že lahko vrnili v vrte in šole.

Predsednik vlade Janez Janša je na včerajšnji novinarski konferenci povedal, da so epidemiološke razmere v Sloveniji še vedno resne. Vendar pa se je celotna država bolj približala oranžni kot

črni fazi načrta sproščanja ukrepov. Pojasnil je, da se je bistveno znižala razlika v številu okužb po regijah. Vse so odslej v rdečem. Pouk v razredih bo tako za prvo triletje osnovne šole in predšolsko vzgojo potekal naprej povsod po državi. Včeraj zvečer je bil še sestanek s predstavniki gospodarstva, na katerem so govorili o manevrskem prostoru za sproščanje dejavnosti ob predhodnem hitrem testiranju. Odločitev do zaključka časopisne redakcije ni bila znana.

► 2. stran

V OŠ Stražišče s podružnicama so po prvih rezultatih hitrih testov zaposlenih zaprli učilnice osmih oddelkov prvega triletja šole in nekaj oddelkov vrtca. Ponovno testiranje je pokazalo drugače, v šolo in vrtec se je že vrnilo okrog 227 otrok. / Foto: Gorazd Kavčič

Ob prazniku večina dogodkov na spletu

Pandemija letos narekuje nekoliko drugačno zaznamovanje 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika. Dogodkov po vsej Gorenjski sicer ne bo manjkalo, večinoma pa se bodo zvrstili na spletu.

I. K., U. P., J. P., M. A.,
S. K., M. B.

Kranj – Glede na čas, ki sta ga zaznamovali epidemija covid-19 in negotovost, ki jo razmere prinašajo, želi državna proslava ob slovenskem kulturnem prazniku z naslovom Up budi! pokazati, da sta človeška ustvarjalnost in kultura tisto, na kar se lahko naslonimo v času preizkušnje. Skozi filmsko govorico in s programom, ki so ga sooblikovali tudi nekateri dosednji

nagrajenci, bodo počastili prejemnike nagrad Prešernovega sklada ter Prešernova nagrajenca za leto 2021. Preplet kulturnega programa in osrednje slovesnosti v Narodni galeriji bo na sporedu v nedeljo, 7. februarja, ob 20. uri na prvem programu TV Slovenija.

Kljub temu da Prešernov smenj v Kranju letos v živo odpade, pa ta ne po izostal – s številnimi virtualnimi dogodki se bo odvijal predvsem na spletu. Na kulturni dan, 8. februarja, ga bodo

svečano odprli ob 11. uri, ko bo v posnetku na Zoomu potekala recitacija Zdravljice v izvedbi igralskega ansambla Prešernovega gledališča. Ob 13. uri bo na spletu predavanje ddr. Verene Vidrih Perko o arheoloških najdbah, ki so potrdile poetično zrenje slovenske preteklosti Franceta Prešerna. Poklice in osebe, ki se skrivajo za letošnjimi Prešernovimi nagrajenci, bo mladim predstavil Nik Škrlec.

► 5. stran

Aktualne novice o koronavirusu na www.gorenjskiglas.si

Priloga:

Zgornjesav'c

Kupujte še ugodneje
DO KONCA FEBRUARJA
2. 2. – 28. 2. 2021

MESNICA
SUPER CENA
379
Svinjsko pleče brez kosti, postreženo, cena za kg

TOPLOTEKA
SUPER CENA
799
Piščančja bedra pečeno, postreženo, cena za kg

HIPERMARKET KRANJ PRIMSKOVO
Cesta Staneta Žagarja 69, Kranj

Več informacij o ponudbi prejmete na prodajnem mestu.
Mercator, d. d., Dunajska 107, 1000 Ljubljana.

ŠPORT

Alpski smučarji v boj za medalje

Cortina d'Ampezzo bo od 8. do 21. februarja gostila svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. Med kandidati za odličja sta tudi Gorenjca Meta Hrovat in Žan Kranjec, ki se v veleslalomu lahko kosata z najboljšimi.

8

GG+

Le s cepljenjem nazaj v normalo

»Verjamem, da smo ljudje dovolj ozaveščeni in odgovorni do sebe in drugih, da se zavedamo, da nam bo edino cepljenje omogočilo vrnitev v normalno življenje,« pravi državna sekretarka mag. Marija Magajne.

15

GG+

V šolah premalo časa za domoljubje

V občini Kranj si je naziv častnega občana za ohranjanje vrednot in zgodovinskega spomina o razvoju slovenske samostojnosti zaslužil Anton Rešek, ki ugotavlja, da se v šolah zgodovini in domoljubju posveča premalo časa.

16

ZADNJA

Gradbena šola bo glasbena

V Kranju se po odobritvi 1,2 milijona evrov evropskih sredstev pripravljajo na prenovu nekdanje gradbene šole, kamor bodo selili del glasbene šole in ljubiteljsko kulturno dejavnost. Prenovo naj bi začeli v prvi polovici leta 2021.

24

VREME

Danes in jutri bo pretežno oblačno, občasno bo rosilo ali rahlo deževalo. Toplo bo. V nedeljo bo oblačno in deževno.

5/12 °C
jutri: pretežno oblačno

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Nazorjevi ulici 1 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, v sredo od 8. do 16. ure.

MALI OGLAS

februar/21

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam kupim oddam najamem
 podarim iščem nudim zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Mini radijska serija Žetev in kletev na Radiu Slovenija

Na prvem programu Radia Slovenija bodo vsako soboto od 6. februarja 2021 dalje ob 22.40 predvajali novo radijsko mini serijo z naslovom Žetev in kletev. Režiser serije je Klemen Markovčič. Izhodišna točka za nastanek besedila je bilo zanimanje dramskih igralcev in tokrat tudi avtorjev Eve Stražar in Urbana Kuntariča za slovensko folkloro. Radijska mini serija je poskus obrazložitve, kaj poganja to, kar imenujemo slovenstvo, kakšne podobe so oblikovale notranje življenje ljudi, ki jih imenujemo Slovenci.

Foto: Adrian Pregelj

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa platnen nahrbtnik. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo je folklornik? Odgovore s svojimi podatki pošljite do torka, 16. februarja, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 22. januarja 2021, prejme knjigo pisatelja Avgusta Demšarja Breda Iskra iz Begunj. Nagrajenki čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARI GOVEKAR** iz Vodice.

Vse regije odslej v rdečem

1. stran

OŠ Stražišče: test ponovili, le dva pozitivna

V ponedeljek so s hitrimi testi na koronavirus testirali tudi 86 zaposlenih v Osnovni šoli (OŠ) Stražišče pri Kranju, vključno z zaposlenimi v njihovih podružničnih šolah (PŠ) in vrtcih v Žabnici in Besnici. Pozitivnih je bilo 22 izvidov. Ravnatelj OŠ Stražišče Pavel Srečnik je povedal, da so v torek testiranje ponovili tako s hitrimi kot PCR-testi. Že istega dopoldneva je rezultat hitrih testov pokazal, da sta bila med 22 izvidi samo dva pozitivna, kar so do srede zjutraj potrdili tudi zanesljivejši PCR-testi. Med dvema pozitivnima na okužbo je bil sodelavec šole iz tehničnega osebja, drugi pa učitelj na predmetni stopnji, kjer izvajajo pouk na daljavo in se je testiral na svojo željo.

V OŠ Stražišče s podružnicama so po prvih dobljenih rezultatih testov zaprli osem oddelkov prvega triletja šole in nekaj oddelkov vrtca, po spremenjenih rezultatih pa se je nazaj že vrnilo okrog 227 otrok. Ravnatelj Srečnik je opozoril, da je bilo na začetku tedna zaradi tega veliko nepotrebnega dodatnega dela, kot je dodatna komunikacija med učitelji in starši, preklic že naročene hrane in šolskih prevozov otrok, takojšnje vnovično delo na daljavo. »Več bo takih situacij, več bo nezaupanja; in naj stroka odgovori, kako je s kakovostjo hitrih testov. Na koncu se bodo posledice poznale na otrocih, ki so naša glavna skrb.«

Kranjski vrtci: v ponovljenem testiranju štirinajst negativnih

V Kranjskih vrtcih se je v ponedeljek s hitrimi testi proti večeru testiralo 224 zaposlenih, pozitivnih je bilo 17 izvidov. Rezultate testiranja so prejeli pozno zvečer. »V karanteno je bilo treba nemudoma dati deset mehurčkov – oddelkov, to je 126 otrok ter vse sodelavce, ki so bili v visoko rizičnem stiku s pozitivno osebo. Samo iz naslova neverodostojnega testiranja je bilo v torek odsotnih 32 zaposlenih,« je povedala ravnateljica Kranjskih vrtcev Tea Dolinar. V ponovljenem testiranju pa je bilo 14 negativnih izvidov, ena oseba je v minulih dneh še čakala rezultat, dve pa se nista udeležili dodatnega testiranja. »Naj poudarim, da imamo v Kranju izjemno razumevajoče, strpne, odzivne in sodelovalne starše,« je dodala Dolinarjeva in obenem opozorila, da ni

Predsednik vlade Janez Janša je včeraj predstavil aktualne epidemiološke razmere. / Foto: Gorazd Kavčič

dopustno, da se zaradi neverdostojnih rezultatov testiranja praktično čez noč ruši tudi družinsko-delovni ritem. Do včeraj se je že vrnilo osem oddelkov otrok, ki so v torek ostali doma.

Odziv ZD Kranj

Če so v ponedeljek med 1090 testiranih, ki jih je za zaposlene v šoli in vrtcu izvedel Zdravstveni dom (ZD) Kranj, našteji kar 146 pozitivnih izvidov hitrih testov, je že torkovo ponovljeno hitro testiranje pokazalo drugače. »Kot kaže, številka ne bo bistveno presešla tiste iz prejšnjega tedna, ko je bilo med zaposlenimi sedem pozitivnih,« je sporočila direktorica ZD Kranj Lili Gantar Žura, dr. med.

»V ZD Kranj testiranje izvajamo po predpisanem protokolu, ki sta ga pripravila ministrstvo za zdravje in NIJZ. Ministrstvo nam dostavlja sete hitrih testov podjetja Majbert Pharm. Testi se dobavljajo ločeno za testiranje širše javnosti in ločeno za hitro testiranje zaposlenih v šolah in vrtcih. Hitre teste uporabljamo natančno po navodilih proizvajalca. Ocenjujemo, da v ZD Kranj kot izvajalec v ničemer nismo prispevali k visokemu številu neustreznih rezultatov testiranja v ponedeljek. Ista ekipa je na enak način izvedla testiranje tudi v torek in vse ostale dni doslej, od 7. decembra 2020 dalje,« je še pojasnila Žurova.

Ukrep, ki omogoča obvladovanje epidemije

Specialistka klinične mikrobiologije in javnega zdravja na kranjski območni enoti NIJZ in Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano doc. dr. Irena Grmek Košnik, dr. med., je

včeraj za Gorenjski glas povedala, da bodo v torek znani rezultati validacijske študije. Posamezne težave pri testih niso bile samo v Kranju in širše po Gorenjski. Zagotovila je, da so opravili nadzor in pristopili k reševanju.

Predstojnik Centra za nalezljive bolezni v NIJZ dr. Mario Fafangel, dr. med., pa je pojasnil, da epidemiologi ne obravnavajo same kvalitete dobavljenih testov (za to je odgovoren kupec), pričakujejo pa visoko stopnjo njihove občutljivosti. Testiranje je eden redkih ukrepov, ki nas ne omejujejo in omogočajo obvladovanje epidemije, zato Fafangla najbolj skrbi, ker se ruši zaupanje v ta ukrep. Gre tudi za statistične zakonitosti (lažno pozitivnih in lažno negativnih testov), ne nujno slab test, je še opozoril. Ker v tem času, kot je dejal, »številke šofirajo naša življenja«, bodo na NIJZ začasno, dokler se z odobritvijo ministrstva za zdravje ne vzpostavi nov sistem, ročno brisali rezultate testov v centralni bazi, za katere bodo izvajalci testov naknadno sporočili, da so negativni.

V nedeljo prva pošiljka cepiva AstraZeneca

Dr. Borut Štrukelj s Fakultete za farmacijo v Ljubljani je pred dnevi napovedal, da v nedeljo pričakujemo v Slovenijo prve odmerke vektorskega DNA-cepiva britansko-švedske farmacevtske družbe AstraZeneca.

Pred časom smo pisali, da bo čas zaščite nam že znanih cepiv eno leto, zdaj kaže, da bo bolje, je pojasnil dr. Štrukelj: »Cepiva omogočijo bistveno daljši čas zaščite kot po prebolevi bolezni. Če seveda ne bi prišlo do nastanka tako

mutiranega virusa, ki bi zaobšel zaščito s protitelesi.«

Na Kliniki Golnik vsaj malo »zadihali«

Po tednu ali dveh »zatišja« na oddelkih Klinike Golnik zdravstveno osebje nekoliko normalneje lahko oskrbuje bolnike s covidom-19. Tako se najde tudi kakšna prosta postelja, je povedal direktor Klinike Golnik doc. dr. Aleš Rozman, dr. med. Diagnostika pljučnega karcinoma je bila na kliniki kljub epidemiji lani obravnavana enako kot v letu poprej. Lani jim je uspelo oskrbeti tudi vse bolnike z drugimi težjimi boleznimi.

Bolnišničnih oddelkov pa še ne morejo na enak način odpirati za oskrbo bolnikov z manj nujnimi diagnozami, ki si to ravno tako zaslužijo, je opozoril Rozman. »To bomo dosegli le na način, da bomo zmanjšali število covidnih bolnikov v državi.«

Sprejeli osmi protikoronski zakon

Državni zbor je v sredo potrdil osmi protikoronski zakon, ki prinaša dodatnih 320 milijonov evrov ukrepov za blažitev posledic epidemije covid-19. Med drugim se do aprila (z možnostjo podaljšanja do dveh mesecev) podaljšuje subvencioniranje čakanja na delo. Država bo tudi delno razbremenila delodajalce zaradi dviga minimalne plače na 1024,24 evra; v prvem polletju jim bo plačevala petdeset evrov subvencije na delavca z minimalno plačo, v drugi polovici leta pa jim bo znižala osnovo za plačilo prispevkov za socialno varnost. Ti se bodo verskim uslužbencem začasnno iz proračuna krili v celoti. Subvencioniranje skrajšanega delovnega časa je po novem mogoče tudi za zaposlene na kmetijah. Širi se krog upravičencev do enkratnega solidarnostnega dodatka in do dvesto evrov kriznega dodatka za zaposlene. Omogoča se daljša bolnišnična obravnava starejših, obolenih s covidom-19, Rdečemu križu in Slovenski karitas pa delujejo dodatna sredstva. V zakonu so zapisane tudi globe za preskakovanje vrstnega reda pri cepljenju.

Odsvetuje potovanja

Vodja Konzularnega sektorja na ministrstvu za zunanje zadeve Andrej Šter priporoča, da se potovanjem iz države v tem času odpovemo oziroma jih prestavimo na čas, ko bodo epidemiološke razmere (po svetu) ugodnejše.

Nova pravila za drone

Nova evropska zakonodaja, ki je v veljavo stopila letos, uvaja tudi registracijo in usposabljanje na daljavo za imetnike tudi pri nas vse bolj priljubljenih brezpilotnih letalnikov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Brezpilotni zrakoplovi oziroma droni, kot jim navadno pravimo, so cenovno vedno lažje dostopni, s tem pa vse bolj priljubljeni tudi med ljubiteljskimi uporabniki.

Področje pri nas ureja Agencija za civilno letalstvo, lani in predlani pa je bil sprejet tudi paket evropske zakonodaje, s katero je nadzor nad izvajanjem določil po državah članicah prevzela Evropska agencija za letalsko varnost.

Stara slovenska zakonodaja je razlikovala med uporabniki, ki drone uporabljajo za izvajanje dejavnosti, in tistimi, ki jih uporabljajo predvsem za šport in rekreacijo, zdajšnja evropska zakonodaja pa tega ločevanja ne pozna.

Za ljubiteljske uporabnike dronov je najpomembnejša sprememba ta, da se morajo obvezno registrirati, če upravljajo drone, težje od 250 gramov. Če uporabljajo tudi kamero, pa je registracija potrebna tudi za brezpilotne zrakoplove, ki so lažji od 250 gramov. Prav tako je obvezno tudi usposabljanje na daljavo.

Agencija jevtanamenzagrala spletno aplikacijo, ki je namenjena registraciji operaterjev in usposabljanju pilotov na daljavo. »Spletna aplikacija ni zgolj platforma za registracijo operaterjev, ampak služi tudi kot spletni priročnik, ki vsebuje zbirko

Od letošnjega leta za uporabnike dronov velja nova zakonodaja.

znanj, nasvetov in uporabnih informacij s področja letalstva za vse pilote na daljavo,« ob tem pojasnjujejo na agenciji, kjer dodajajo, da je aplikacija pri upo-

Registrirati se morajo vsi uporabniki dronov, težjih od 250 gramov. Če uporabljajo tudi kamero, pa je registracija obvezna tudi pri lažjih dronih.

rabnikov naletela na pozitivne odzive. V prvih desetih dneh, odkar je 4. januarja začela delovati, se je registriralo 560 operaterjev, usposobili pa so se tudi 603 piloti v odprti kategoriji oziroma podkategorijah.

»Bistvo nove zakonodaje v delu, ki se nanaša na množično uporabo oziroma tako imenovano odprto kategorijo, je torej: kupim – se registriram – se usposobim – letim,« so še dodali na agenciji.

Uredba sicer uvaja odprto, posebno in certificirano kategorijo. V odprto sodijo droni, ki tehtajo od 250 gramov do 25 kilogramov, letijo v vidni liniji do višine 120 metrov in ne prevažajo tovara ali ljudi. Če kateri od teh pogojev ni izpolnjen, mora operater izpolniti zahteve za posebno kategorijo in pridobiti potrebna operativna dovoljenja. Nadzor nad spoštovanjem pravil bodo po novem izvajali policisti in občinski redarji.

Evropska unija državam članicam nalaga tudi, da določijo območja, kjer je letenje z droni prepovedano, na primer v bližini letališč ali drugih območij. Agencija je tako pripravila spletni zemljevid, na katerem je mogoče preveriti, nad katerimi območji je letenje prepovedano.

Nova uredba pa s svojega področja izključuje državne aktivnosti z brezpilotnimi zrakoplovi, kar pomeni, da morajo države članice sprejeti predpise, s katerimi uredijo letenje vojaških, policijskih, gasilskih in podobnih zrakoplovov. Kot so navedli v agenciji, pri nas to področje še vedno ni urejeno, čeprav omenjene organizacije tovrstne zrakoplove pri svojem delu uporabljajo.

k

KOMENTAR
IGOR KAVČIČ

Kultura in nje svoboda

Vsak izmed nas je – še posebno v teh težkih časih – v svojih mislih že kdaj odpotoval v različne kraje in obdobja v preteklosti. Te misli so nam pomagali naslikati slikarji, jih z melodijami obogatili glasbeniki, v naš spomin so jih zapisali literati in podobe vtisnili filmski ustvarjalci, nas o tem poučili muzeji ... Ko pa želimo razumeti sodobni svet, nam kultura in umetnost prinašata sedanost v vseh svojih različicah, hkrati se vedno znova ozirata tudi v prihodnost, saj sta zrcalo in gibalo časa.

Skozi moč mišljenja smo se realizirali kot človeštvo, prav lastna kultura in jezik sta nas Slovence ne nazadnje definirala kot narod. Zato slavimo kulturni praznik. V prostoru, kjer živimo, pa kultura Slovencev ali nekaterih posameznikov ni bila vedno v interesu oblasti in tujih gospodarjev niti ne po volji večine sonarodnjakov – pred dvesto leti avstrijskega cesarstva na eni in ljudstva, ki pesnika ni razumela niti odobraval, na drugi strani. V umetnosti na srečo tudi manjšine najdejo svoj oder.

Sodobnika dr. Janez Bleiweis in dr. France Prešeren si nista bila ravno blizu, prvi veterinar, publicist in konservativni politik, drugi pravnik, advokat in pesnik svobodnega duha. Razlikovala sta se tako po svojem pogledu na družbo in svet kot v značajskih

lastnostih, lahko bi rekli, da jima je bila še najbolj trdna stična točka Kranj – Bleiweis je v njem prišel na svet, Prešeren ga je tu fizično zapustil. Kljub temu je Bleiweis v Kmetijskih in rokodelskih novicah sem in tja objavjal Prešernove pesmi, v času marčne revolucije leta 1848 je na prvi strani objavil Zdravljico. Z razlogom, o katerem sta se strinjala oba: prvi je v časniku tako imel pesmi v slovenskem jeziku, drugi je tako prišel do njih objave. Za narod je bil to dokaz, da slovenski jezik ni le jezik revežev in hlapcev, ampak je lahko tudi jezik meščanstva in visoke umetnosti.

Prešernove pesmi so produkt njegove miselne svobode. Taiste svobode, ki mu je bila v družbenem in materialnem smislu v škodo. »Pevcu vedno sreča laže,« je zapisal v Glosi in s tem opredelil položaj umetnika v družbi, o katerem pogosto lahko govorimo tudi danes – ali kot dodaja pesnik: »on živi, umrje brez dnarja.«

Torej kultura in umetnost nista le stvar preteklosti, ampak sedanosti in prihodnosti. Prav zato ju moramo danes krčevito braniti in negovati v dobro nas in naših zanamcev. Naj nam umetnost pove tisto, kar nam je in kar nam ni vseč, kar razumemo in česar ne, kar se nas tiče in tudi tisto, kar se nas ne. Zato jo moramo podpirati, tudi v teh težkih časih.

Višje cene za kanalizacijo v Kranju

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svetniki so potrdili 15-odstotno povišanje cen za odvajanje in čiščenje odpadnih vod, kar se bo gospodinjstvom na mesečnih položnicah Komunale Kranj poznalo za približno

šest odstotkov. Podražitev je potrebna zaradi višje omrežnine oziroma najemnine, ki jo mora Komunala Kranj zaradi novozgrajenega kanalizacijskega omrežja v Britofu, Predosljah in na Mlaki plačevati Mestni občini Kranj, ter zaradi občutnega

zvišanja cen odvoza dehidriranega blata s čistilne naprave Kranj. Slednje so lani, ko je Madžarska ustavila prevzem dehidriranega blata iz Slovenije, poskočile kar za trikrat. Storitve odvajanja in čiščenja odpadnih voda se bo za povprečno štiričlansko

gospodinjstvo, ki mesečno porabi 16 kubičnih metrov vode, podražila s sedanjih 21,25 evra na 26,31 evra mesečno, zaradi poročuna, ki še poteka, pa »le« na 24,89 evra. Nove cene začno veljati, ko jih bodo potrdili tudi v Naklem in Šenčurju.

Maja Vunšek nova direktorica knjižnice

Kranj – Kranjski mestni svet je na nedavni seji vendarle podal soglasje k imenovanju Maje Vunšek za direktorico Mestne knjižnice Kranj, potem ko so ji še pred meseci očitali premalo vodstvenih izkušenj in zato svetniki jeseni niso soglašali z njenim imenovanjem. »Pri prejšnjem glasovanju se je gledalo na stari odlok, po katerem ni imela ustreznih kvalifikacij. Ta odlok se je že lani zamenjal, tako da smo zdaj ugotovili, da ni zadržkov glede njenega izpolnjevanja razpisnih pogojev, in je bila še enkrat predlagana za novo direktorico s strani sveta zavoda,« je o tem povedal župan Matjaž Rakovec. Dosedanji direktorici mestne knjižnice Bredi Karun je sicer v ponedeljek potekel mandat, vnovič pa ni kandidirala.

Vlada zamenjala predstavnike v svetu SB Jesenice

Jesenice – Vlada je pred dnevi zamenjala svoje predstavnike v svetu javnega zdravstvenega zavoda Splošna bolnišnica Jesenice. Predstavniki države so po novem Eva Mlakar, Marta Smodiš, Brigita Tišler in Miha Zalokar. Ostali člani ostajajo isti kot doslej: predstavnica Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je Anka Bolka, predstavnik Občine Jesenice Stanislav Pem, predstavnica delavcev pa Irena Kolbl. Kot so nam povedali v bolnišnici, so sklep vlade prejeli v ponedeljek, svet v novi sestavi pa naj bi se prvič srečal predvidoma 16. februarja, ko bodo imenovali tudi predsednika sveta. Razrešeni člani so Matevž Lakota, ki je svetu tudi predsedoval, Arne Mislej, Damjan Matičič in Aleš Ivkovič.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Poklon županov v spomin na Franca Kramarja

URŠA PETERNEL

Jesenice – V torek je na spletu potekal sestanek koordinacije županov Zgornje Gorenjske. V uvodu so se župani oziroma podžupani Bleda, Bohinja, Gorij, Jesenice, Kranjske Gore, Radovljice in Žirovnice poklonili spominu na Franca Kramarja, dolgoletnega župana Bohinja in poslanca, s katerim so zelo dobro sodelovali. Zatem so se seznanili s programom dela Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, direktor Turizma Bohinj Klemen Langus, ki vodi Skupnost Julijske Alpe, pa jim je predstavil Razvojni načrt za biosferno območje Julijske

Alpe kot trajnostne turistične destinacije do leta 2025. Župani so obravnavali tudi problematiko, s katero se soočajo občine, ko upravne enote posameznikom, zlasti iz najranljivejših skupin občanov, skladno z zakonom prijavijo stalno prebivališče na naslovu občine ali pristojnega centra za socialno delo. Župani so opozorili na problem vročanja pošte tem osebam in zagotavljanja materialnih pravic. Župani so se seznanili tudi s pobudo Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo za obeležitev dneva spomina na dogodke v obdobju osamosvajanja Slovenije 1990–1991.

Podaljšanje veljavnosti enotnih vozovnic

SIMON ŠUBIC

Kranj – Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je zaradičasne ustavitve javnega prometa od 16. novembra do 14. decembra 2020 podaljšal veljavnosti mesečne enotne vozovnice za lanske oktober, november in december ter letošnji januar do konca februarja. V skladu s sklepom se bo imetniku subvencionirane in letne enotne vozovnice, ki je ni uporabljal, naložila kupnina za neizkoriščene vozovnice na kartico IJPP do 9. februarja, od tega datuma naprej pa bo na prodajnih mestih

prevoznikov z IJPP-kartico in osebnim dokumentom možno urediti izplačilo celotnih sredstev. Potniki, ki bodo želeli nakazilo celotnih sredstev na njihov tekoči račun, bodo na prodajno mesto prevoznika predložili izpolnjen obrazec iz priloge sklepa, IJPP-kartico in osebni dokument. Potnik ne more uveljavljati vračila kupnine enotne vozovnice za obdobje podaljšanja vozovnice, so pojasnili na ministrstvu. Na njihovi spletni strani sta objavljena tudi sklep ministra in obrazec za nakazilo neizkoriščene vrednosti vozovnice.

V Žirovnici brez odločitve o pokrajinski zakonodaji

Zabreznica – Prejšnji teden so se na 12. redni seji sestali žirovniški občinski svetniki, tudi tokrat pa je seja potekala v Osnovni šoli Žirovnica. Kot je po seji povedal župan Leopold Pogačar, je bilo največ razprave in vprašanj pri točki, v sklopu katere bi morali sprejeti mnenje Občine Žirovnica k osnutku pokrajinske zakonodaje. Občinski svetniki so se sicer strinjali z imenom in umestitvijo žirovniške občine v Gorenjsko pokrajino, razprava se je nanašala zlasti na pristojnosti, stroške, zaposlovanje, birokracijo... Dileme sta preko videokonference pojasnjevala predsednik državnega sveta Alojz Kovšca in vodja strokovne skupine, ki je pripravljala pokrajinsko zakonodajo, Boštjan Brezovnik. Na koncu je župan občinske svetnike pozval, naj v roku enega tedna na občino pošljejo dodatna vprašanja in mnenja, ki jih bo posredoval državnemu svetu. Odločanje o tej točki pa so preložili na prihodnjo sejo.

OBČINA ŠENČUR

Občina Šenčur obvešča, da je danes, v **petek, 5. februarja 2021**, na svoji spletni strani www.sencur.si objavila **Javni razpis za zbiranje predlogov za dodelitev sredstev za financiranje in sofinanciranje programov na področju kulture za leto 2021, ki se sofinancirajo iz proračuna občine Šenčur.**

Rok za prijavo na javni razpis je **9. marec 2021.**

Žalni seji v Kramarjevo slovo

»S svojim odhodom je pustil praznino, a rezultati njegovega dela bodo ostali tudi prihodnjim rodovom,« je ob smrti Franca Kramarja zapisal njegov naslednik v Bohinju župan Jože Sodja.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica, Ljubljana – V njegovem domačem Bohinju in v Ljubljani, kjer je deloval zadnji dve leti, so se s spominskimi svečanostmi poslovili od poslanca državnega zbora in dolgoletnega župana Bohinja Franca Kramarja, ki je po hudi bolezni v 61. letu umrl konec prejšnjega tedna.

Žalni knjigi so odprli tako v Bohinjski Bistrici, kamor so se spominu na Kramarja, ki je občino skupaj vodil kar dvajset let, prišli poklonit predvsem domačini, kot v državnem zboru v Ljubljani, kjer so se od pokojnega poslanca SAB v sredo poslovili tudi žalno sejo. »Bil je človek dejanj, spoštovan, ker je gradil mostove,« je dejal predsednik državnega zbora Igor Zorčič, vodja poslanske skupine SAB Maša Kociper pa, da se ga bodo spominjali kot pokončnega in ponosnega človeka. Tako Zorčič kot Kociprova sta posebej poudarila Kramarjevo ljubezen do domačega Bohinja.

Žalne seje so se udeležili tudi predsednik republike Borut Pahor, predsednik vlade Janez Janša in

Foto: Gorazd Kavčič

Žalna knjiga je še do nedelje odprta v Kulturnem domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici.

predsednik državnega sveta Alojz Kovšca. V Bohinju, kjer je bila žalna seja v četrtek, je žalna knjiga v Kulturnem domu Joža Ažmana odprta še do nedelje, vsak dan med 15. in 18. uro.

»Bil je kritičen sogovornik in precej trd pogajalec, ki pri svojih odločitvah ni popuščal. Tudi po zaslugi njegove vztrajnosti in zagnanosti ter velike želje po spremembah so se začele stvari spreminjati v pravo smer,« je ob smrti svojega predhodnika

zapisal sedanji župan Bohinja Jože Sodja.

»Veliko mu je bilo do tega, da bi Bohinjke in Bohinjci živeli v kakovostnem okolju. Brez njegove trme danes ne bi s ponosom kazali na mostove, novo gondolsko žičnico, ribiči pa na ribiški bohinjski rajon. Dolgih deset let je bil boj z državo za sredstva iz Zakona o Triglavskem narodnem parku. Iz dolgoletnega boja z mlino na veter je tik pred svojo smrtjo izšel kot zmagovalec. Kot

poslancu državnega zbora mu je uspel življenjski cilj, spremeniti zakon in pridobiti sredstva za parkovne občine. To je samo delček vsega, po katerem bomo Franca Kramarja cenili in se ga spominjali. S svojim odhodom je pustil praznino, a rezultati njegovega dela bodo ostali tudi prihodnjim rodovom.«

Franca Kramarja bodo v ožjem družinskem krogu pokopali v ponedeljek na pokopališču v Bohinjski Bistrici.

Uravnatežili so letošnji proračun

V občini Šenčur, kjer sprejemajo dveletni proračun, so na januarski seji potrdili rebalans proračuna za leto 2021.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – V letu 2020 se vse načrtovane investicije niso zaključile do konca leta, več jih zato z rebalansom prenašajo v leto 2021, nekaj pa je tudi novih. Dodatnega zadolževanja občine ne načrtujejo, kot je bilo to sicer predvideno s sprejetim proračunom za leto 2021. Prihodki se bodo v proračunu povečali v višini 6,5 milijona evrov, odhodki za nekaj manj kot 6,3 milijona. Z novim izračunom je povečana povprečnina, ki jo država namenja občinam, in sicer se je s 533 povečala na 628 evrov, kar za občino Šenčur za to leto pomeni skoraj 5,3 milijona evrov. Poleg tega se v proračun za leto 2021 prenese tudi ostanek prihodkov iz preteklih let.

Pri odhodkih največje povečanje predstavlja naložbe, poleg tistih, ki jih lani niso končali, tudi

nekaj novih. Tako denimo načrtujejo nakup dveh avtomobilov, nakup opreme za Trbojsko jezero, pri novogradnjah povečujejo sredstva na projektu Oskrba s pitno vodo na območju zg. Save – 1. sklop. Iz leta 2020 se prenašajo sredstva za namakalni sistem Žerjavka, v rebalansu načrtujejo sredstva za čistilno napravo Trboje, gradnjo kanalizacije Voklo, cesto v Voklem, zmanjšujejo pa se sredstva za kanalizacijo Prebačevo. Pri investicijskem vzdrževanju pa bo več denarja za gradnjo vodovoda Prebačevo, Voklo, Srednja vas, Voglje in magistralnega vodovoda Tupaliče. Zaradi neizvedenih del v preteklem letu prenašajo v letošnji proračun tudi sredstva za obnovo Blagnetove hiše, drugi del. V rebalans je vključen tudi projekt za obnovo vodohrana Olševke in obnovo vodovoda Adergas, povečujejo

tudi sredstva za nakup zemljišč, kjer načrtujejo denar za cestno, športno in družbeno infrastrukturo. Zaradi neizvedenih nakupov zemljišč v letu 2020 sredstva z rebalansom prenašajo v leto 2021.

V razpravi je bilo, kot že večkrat doslej, slišati tudi pomislek o tem, da se povečujejo prihodki od glob za prekrške.

Svetniki so uravnatežnjo proračuna namenili precej razprave. Kot že večkrat doslej je bilo slišati tudi pomislek o tem, da se povečujejo prihodki od glob za prekrške. Na občinski upravi poudarjajo, da ne želijo biti »inkasanti« v prometu, vendar od občanov ter na zborih krajevnih in vaških skupnosti neprestano dobivajo pobude glede

varnosti prometa in radarskega nadzora. Kjer so nameščeni radarji, se je promet precej umiril, so slišali svetniki. Razpravljavci so želeli tudi natančneje vedeti, koliko bo proračun obremenila skupna občinska uprava, o čemer so prav tako razpravljali na januarski seji. Stroškov ni mogoče jasno predvideti, razen za naloge, ki ju za občino že zdaj opravlja Medobčinski inšpektorat Kranj. Več so želeli izvedeti tudi o projektu za Trbojsko jezero, kjer v okviru programa LAS Gorenjska košarica dobijo tudi nepovratna evropska sredstva. Gre za sprehajalne poti, opazovalnice, splave..., kar so začeli že pred leti, zdaj bodo to ponudbo še nadgradili. Občina Šenčur sodeluje tudi pri urejanju krvavškega vodovoda, ki vključuje več občin, računajo pa tudi na evropsko sofinanciranje.

Ob prazniku večina dogodkov na spletu

◀ 1. stran

Dolgoletna stalnica je Shod muz na kranjskem Parnasi oziroma srečanje s Prešernovimi nagradenci in nagradenci Prešernovega sklada v Prešernovem gledališču. Pogovor z njo mi bo tudi tokrat vodila publicistka Patricija Maličev, ogledali pa si ga boste lahko na spletu ob 17. uri. Portreti nagradencev, kot jih je v fotografski objektiv ujel Tone Stojko, bodo predstavljeni v ulični galeriji Galerija na mestu pred Mestno knjižnico Kranj ter v Galeriji Prešernovih nagradencev. Na spletu bo ob 19. uri sledil posnetek predstave Nede R. Bric Dr. Prešeren. Prav tako na spletnem kanalu Prešernovo gledališče Kranj na YouTubeu bo ob 21. uri še posnetek sodobne drame Gorana Vojnovića Rajzefiber. Ob 20. uri bo na spletu v organizaciji Layerjeve hiše mogoče spremljati glasbeno-pripovedovalski večer za odrasle Zgodbe o smrti in ljubezni v izvedbi Renate Lapanja (Bakalina) in Andrea Pandolfa. V Mali galeriji bodo na ogled najnovejša dela iz ateljeja ducata članov Likovnega društva Kranj.

Na spletnih straneh Zavoda za kulturo in turizem Kranj bo na ogled virtualna razstava različnih upodobitev Franceta Prešerna, kot so ga po njegovi smrti poskušali upodobiti številni slikarji, kiparji, ilustratorji, karikaturnisti in ustvarjalci stripov. Prešernov smenjen vsa leta spremljajo tudi recitacije Prešernovih pesmi, katerih posnetke so v preteklih dneh pošiljali ljubitelji poezije. V mestu bo v sicer zmanjšanem obsegu med 9. in 15. uri na voljo tudi sejem-ska ponudba.

Virtualno Po poti kulturne dediščine

Tradicionalnega pohoda po Poti kulturne dediščine Žirovnica letos ne bo, so se pa v Zavodu za turizem in kulturo Žirovnica odločili za virtualno različico dogodka. Na spletni strani www.visitzirovnica.si, na Facebooku in YouTubeu se bo začel 8. februarja ob osmi uri zjutraj, vodnik po poti bo animirani lik Franceta Prešerna, za pester kulturni program pa bodo poskrbeli Aleksander Mežek, Boštjan Gorenc - Pižama, Rok Terkaj - Trkaj, Irena in Leon Leskovšek in Mešana pevska skupina Dr. France Prešeren Žirovnica. V pozdravnem govoru bo obiskovalce spletne strani nagovoril župan Občine Žirovnica Leopold Pogačar, nastopili pa bodo tudi otroci iz Osnovne šole Žirovnica. Rdeča nit letošnjega praznika bo kultura dialoga.

Čitavniški večer

Na Jesenicah pripravljajo spletni Čitavniški večer, ki se bo začel 8. februarja ob 18. uri na kanalu Gledališča Toneta Čufarja na YouTubeu. Večer je režiral Matjaž Koman, podelili pa bodo tudi priznanje Zveze kulturnih društev Jesenice, ki ga bo prejela Štefanija Muhar.

Kulturni maraton

Občina Kamnik, Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik in Dom kulture Kamnik v sodelovanju s kamniško izpostavo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju kulture, in Mladinskim centrom Kotlovnica letos pripravljajo kar dvodnevno praznovanje kamniške

kulture. Prvi dan, 7. februarja, bo ob 18. uri na ogled osrednji dogodek, ki bo v Domu kulture Kamnik sicer potekal v živo, a brez gledalcev, si ga bo pa mogoče ogledati na spletnih kanalih Občine Kamnik. Drugi dan, 8. februarja, pa bodo ob 12. uri začeli pravi kulturni maraton. V osmih urah programa, ki ga boste lahko nepretrgoma spremljali na različnih kanalih, bodo gostili več deset gostov, ki so tako ali drugače povezani s kamniškim kulturnim ustvarjanjem, organizacijo prireditve ali kulturno politiko.

Virtualna proslava in razstava v živo

Občina Radovljica skupaj z območno izpostavo javnega sklada RS za kulturo in glasbeno šolo pripravlja virtualno proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Ogled proslave bo na občinskih spletnih straneh mogoč od sobote, 6. februarja, od 19. ure. V kulturnem sporu proslave bodo nastopili učenci Glasbene šole Radovljica ter igralka, pisateljica, pesnica in učiteljica Nataša Konc Lorenzutti z recitacijami Prešernovih pesmi.

Proslava je nastala na pobudo območne izpostave javnega sklada za kulturne dejavnosti, zato bo povezava do virtualne proslave objavljena tudi na spletnih straneh Občine Bled in Občine Bohinj ter prek spletnih vabil, aktivirana pa bo 7. februarja od 19. ure dalje.

V Galeriji Šivčeva hiša v Radovljici pa v počastitev praznika odpirajo razstavo del akademске slikarke Klementine Golija. Na ogled bo do 8. aprila, v živo od torika do petka od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure pa tudi na

spletni strani Muzejev radovljiške občine www.mro.si.

Kultura na hladnem

KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana vabi na ogled osrednje občinske proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, letos bo ta virtualna z naslovom Kultura na hladnem. S pesmimi domačih avtorjev Rade Polajnar in Franja Potočnika ter člani igralske skupine Dovškega odra vas bodo popeljali po nekaterih kottičkih vasi. Za spremno besedilo sta poskrbela Metka Kern Trček in Marsel Gomboc, ki se podpisuje tudi pod režijo. Prireditve bo na profilu KUD Jaka Rabič in Turističnega društva Dovje - Mojstrana na Facebooku ter na televiziji ATM na ogled v nedeljo, 7. februarja, ob 20. uri, v ponedeljek, 8. februarja, ob 10. uri, 18.15 in 20. uri ter še v torek, 9. februarja, ob 10. uri.

V živo z Loškega odra

V Škofji Loki bodo slovenski kulturni praznik zaznamovali v ponedeljek ob 19. uri z neposrednim prenosom z Loškega odra. Občina Škofja Loka in Kulturno društvo Loški oder vabita k ogledu prireditve na spletu. Spremljati jo bo mogoče na spletnih profilih Občine Škofja Loka in Loškega odra na Facebooku. Na njej bo o pomenu kulturnega praznika spregovoril gledališki režiser Milan Golob, kulturni program pa bodo pripravili člani ansambla Loškega odra. Na Mestnem trgu, v Sokolskem domu in Oknu Loške hiše pa bodo ob tej priložnosti na ogled razstave fotografij, plakatov in kostumov Loškega odra. Razstave bodo na ogled do 12. marca.

Poezija iz Mehurčkov

Tudi v Medvodah bo letošnja osrednja občinska slovesnost v počastitev slovenskega kulturnega praznika potekala virtualno. Njen naslov je Poezija iz mehurčkov, predvajana bo na TV Medvode, spletnih kanalih Občine Medvode in Javnega zavoda Sotočje Medvode pa v nedeljo, 7. februarja, ob 19.30. V živo je na prireditvenem prostoru Tržnice Medvode na ogled razstava literarnih del, katerih rdeča nit je stik v vseh pomenih besede. Postavljena bo do 8. marca.

Po poteh Franceta Prešerna

Tak je naslov spletne akademije ob kulturnem prazniku Občine Šenčur, katere posnetek bo na spletni strani občine premierno na ogled na predvečer praznika v nedeljo ob 19. uri, moč pa si ga bo ogleda-

V Narodni in univerzitetni knjižnici so pridobili Prešernov rokopis pesmi Sveti Senanus. Gre za prvi izvorni in avtentični pesnikov rokopis pesmi, ki ga hranijo v NUK-u. Pridobitev, ki dopolnjuje bogato zakladnico Prešernovih rokopisov v nacionalni knjižnici, je napisana v bohoričici z značilno Prešernovo pisavo, na koncu je njegov podpis v gajici.

ti tudi kasneje. Dogodek so v obliki kratkih filmskih posnetkov z recitali pripravili v KUD Valentin Kokalj Visoko. Pot se začne v Vrbi, pred Prešernovo hišo in cerkvijo sv. Marka. Nadaljuje se na polju s kuliso gora v ozadju. Njegovo šolanje so simbolično upodobili pred staro šolo (ne v Ribnici). Tako kot je Prešerna vodila pot po železnici, so naslednji prizor posneli na železniških tirih.

Pot se nadaljuje v Ljubljani pri kipu na Tromostovju, nato pa še v Kranju na Plečnikovih stopnicah z zaključkom v Prešernovem gaju pri pesnikovem nagrobniku. Pod scenarij in režijo se je podpisala Petra Kranjec, sodelovali pa so: Frenk Kranjec, Kristjan Sitar, Vesna Čulig, Aleksander Gašperlin in Nataša Gros. Posamezne postaje je povezoval Aleksander Pozvek, filme posnel Klemen Golob, za organizacijo pa je poskrbela Staša Pavlič.

V Tržiču priložnost za skupno praznovanje

Tržiška kulturna društva so svojo ustvarjalnost v minuli sezoni predstavila na spletnih omrežjih. Ob prazniku kulture vas vabijo k ogledu katerega od dogodkov (od plesnih predstav in koncertov do likovnih ter fotografskih razstav in delavnic) ali filmov v ciklu-

Čokolada za dober namen

V vseslovenski dobrodelni akciji aplikacije Gorenjc, čokolade Gorenjka in Anine zvezdice želijo v februarju, mesecu ljubezni, družine v stiski obdarovati s skupaj pol tone čokolade.

MARJANA AHAČIČ

Kranj – V začetku meseca se je začela dobrodela akcija, s katero želijo organizatorji – aplikacija Gorenjc, Žito in fundacija Anina zvezdica – družinam v stiski podariti skupaj pol tone čokolade.

Kot poudarjajo organizatorji akcije, čokoladne dobrote predstavljajo simbol naklonjenosti, ki pa si jih mnoge družine v stiski žel pogosto ne morejo privoščiti

niti za najmlajše. Uporabniki v dobrodelni akciji lahko sodelujejo tako, da fotografirajo račune in jih vnesejo v aplikaciji Gorenjc, brezplačnem sistemu za nadzor nad nakupi, shranjevanje računov in pregled porabe.

V času akcije, ki se je začela v ponedeljek in traja do 21. februarja, bo prek aplikacije mogoče spremljati tudi količino zbrane čokolade. »V Žitu in Podravki smo se ponovno dobrodavno povezali

z Gorenjcem in Anino zvezdico, ker želimo tudi mi deliti koščke dobrega in širiti dobrotelnost. Tokrat s čokolado Gorenjka, ki jo v po lastni recepturi v tovarni čokolade v Lescah vsako leto proizvedemo več kot 1.600 ton,« je povedala Jerneja Strmšek Turk, vodja kategorije čokolade Gorenjka. Prihodnje leto bodo sicer obežili in praznovali že sto let, odkar v Lescah izdelujejo to priljubljeno čokolado.

BOLTEZ

- menjava in prodaja pnevmatik
- optična nastavitve podvozja
- menjava zavornih oblog
- polnjenje klimatskih naprav
- menjava olja
- hitri servis

DELOVNI ČAS: pon-pet: 8:00-19:00 in sobota: 8:00-12:00
Cesta Staneta Žagarja 58c - 4000 Kranj - tel.: 04 2014 050 fax: 04 2014 053
www.boltez.si

Dejavni kljub epidemiji

Kljub vsem težavam med letom je gasilec v Zasipu tudi v okviru operativnih dejavnosti uspelo narediti korak naprej.

Nadaljevali so urejanje kletnih prostorov gasilskega doma, kjer se bo našel prostor za vzdrževanje izolirnih dihalnih aparatov. Najpomembnejše je, da bodo tam shranjevali tudi nov kompresor za polnjenje tlačnih posod, ki so del dihalnih aparatov. Kompresor so nabavili skupaj s Civilno zaščito Občine Bled. Ima avtomatsko zaustavitev in štiri priključke, ki omogočajo polnitev do 320 barov. Izredno pomembno je tudi, da je naprava mobilna, kar omogoča, da jo po potrebi prepeljejo na mesto intervencije. Ob nabavi je pet operativnih članov opravilo strokovno usposabljanje za ravnanje z njo. Ob koncu preteklega leta 2020 so morali zaradi trenutnih zdravstvenih razmer tradicionalni raznos gasilskih koledarjev opraviti malce drugače. Vseeno so jih krajanji prijetno presenetili z odzivom, saj so se nad pričakovanji izkazali z denarnimi prispevki. Preteklo leto je bilo za zasipške gasilce eno najtežjih, saj so poleg epidemije zaradi inšpekcijskega ukrepa imeli tudi zaprt gasilski dom.

Nastop za zdravstvene delavce

Tik pred prazniki je na pobudo direktorja mag. Leopolda Zonika zaposlene v blejskem zdravstvenem domu obiskal Tomaž Hribar iz zasedbe Gašperji, ki so lani praznovali 40-letnico delovanja. Lani bi na Bledu morali imeti veliki jubilejni koncert, ki pa ga je odnesla epidemija. Nekaj skladb je zaposlenim popestrilo stresne dni ...

Darilo za otroke v Ribnem

V torek, 26. januarja, se je k pouku v Podružnično šolo Ribno vrnilo vseh 45 učencev prve triade. Sprejele so jih vse učiteljice, ki so bile na testiranju prejšnji dan, kljub temu da so sicer zelo pozitivne, negativne. Seveda je otroke v šoli pričakalo presenečenje, saj je vsak otrok na svoji mizi našel paketek, ki je vseboval sladkarijo in zaščitno masko. Za presenečenje so poskrbele učiteljice. Krajevna skupnost Ribno in krajanka Milka Prem, ki je maske sešila. Seveda vse to čaka v šoli tudi učence 4. in 5. razredov, samo da se vrnejo v šolske klopi.

Tudi spletna trgovina ...

Turizem Bled bo letos nadaljeval aktivnosti v okviru kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor.

Načrtujejo delavnice in ocenjevanja za področja rokodelskih in umetniških izdelkov, prehranskih izdelkov in gastronomske ponudbe. Prva delavnica bo predvidoma 25. februarja, če bodo razmere to seveda dopuščale. Naslednja alternativna datuma sta 25. marec in 22. april. Po delavnici bodo objavili še termin

Turizem Bled v letošnjem letu kot pomoč pri prodaji ali razvoju doživetij načrtuje tudi izobraževanje za ponudnike izdelkov in storitev. V načrtu je zagon spletne trgovine za prodajo izdelkov s certifikatom BLS.

ocenjevanj. V letošnjem letu načrtujejo izvedbo študijske ture Od vrat do vrat. Tudi letos bodo na voljo individualna svetovanja ponudnikom, za katere skrbi dr. Jana Vilman Proje. Turizem Bled v letošnjem letu kot pomoč pri prodaji ali razvoju doživetij načrtuje tudi izobraževanje za ponudnike izdelkov in storitev. V načrtu je zagon spletne trgovine za prodajo izdelkov s certifikatom BLS.

Aktivnosti v okviru kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni izbor se letos nadaljujejo.

Septembra je Turizem Bled izvedel digitalno kampanjo za promocijo znamke Blejski lokalni izbor/Bled Local Selection na slovenskem in italijanskem trgu. Po dveh kanalih, Googlu in Facebooku, so oglasi dosegli več kot 2,7 milijona uporabnikov. V januarjski izdaji revije Pet zvez-

dic je objavljen obsežen članek o znamki Blejski lokalni izbor, ki ga je pripravila dr. Tanja Lešnik Štuhec. Slovenija je v letu 2021 Evropska gastronomska regija. S tem računajo na večjo prepoznavnost tega področja in večje učinke celotne dobaviteljske verige.

Proge so darilo domačinom

Turizem Bled je v sodelovanju s Tekaško smučarskim klubom Bled uredil proge za smučarski tek.

Letos je zima na Bledu tako radodarna z mrazom in snegom, kot že leta ne. Izjemno škoda je, da v naravnih danostih ne morejo uživati tudi gostje in turisti. Kljub temu se je Turizem Bled odločil, da v sodelovanju s Tekaško smučarskim klubom Bled uredi proge za smučarski tek – glede na to, da smučišča ne obratujejo in da rekreacijsko drsanje v dvorani ni možno, je tek na smučeh še ena redkih zimskih aktivnosti, ki poteka nemoteno. Kot pravi direktor Turizma Bled Tomaž Rogelj, za letošnje leto denarja v proračunu za ta namen ni bilo, kljub temu pa so se odločili, da glede na razmere sredstva prerazporedijo in domačinom omogočijo nekaj zimskih

užitkov. »Pomembno je, da domačini lahko tudi na tem primeru vidijo, da turizem tudi nekaj daje nazaj v okolje,« pravi Tomaž Rogelj. Vloga lokalnih turističnih destinacij se namreč iz promotoric turizma in destinacij spreminja, LTO-ji postajajo vez med lokalno skupnostjo, državo in turisti. To se bo poznalo tudi v letošnjem letu, ko bo rdeča nit delovanja Turizma Bled prav vključevanje domačinov v širjenje turistične ponudbe in v višanje njene kakovosti in vpetosti v lokalno okolje – od izgradnje kolesarskih poti do nadaljevanja projekta Blejski lokalni izbor.

Kdo ve, če ni to zadnja zima s snegom po dolinah?

Tekaške proge na Bledu

Virtualna proslava ob prazniku

Kulturni praznik na Bledu bodo letos zaznamovali nekoliko drugače kot v preteklih letih.

Občina Bled, Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Radovljica in Glasbena šola Radovljica ob slovenskem kulturnem prazniku vabijo na virtualno proslavo, ki bo 7. februarja ob 19. uri. Letošnjo proslavo bodo glasbeno obarvali učenci Glasbene šole Radovljica, z

recitacijami Prešernovih pesmi bo večer popestrila slovenska igralka, pisateljica, pesnica in učiteljica Nataša Konc Lorenzutti. Povezava do virtualne proslave bo objavljena na spletni strani Občine Bled in preko spletnih vabil. Povezava bo možna od 7. februarja od 19. ure dalje. Na Bledu, ob jezeru pod farno cerkvijo,

stoji najstarejši posvetni spomenik dr. Francetu Prešernu, ki ga je leta 1883 postavilo Ljubljansko zabavno kulturno društvo. Na spomenik so vklesani verzi iz Krsta pri Savici: *Narveč sveta otrokam sliši Slave, tje bomo najdli pot, kjer nje sinovi si prosti vóljo vero in postave.*

Pravo delo se šele začenja

Občina Kamnik je 15. januarja podpisala kupoprodajno pogodbo za površine na območju nekdanje smodnišnice, a uradno lastnica še ni postala. Preden bodo plačali dva milijona evrov kupnine, morajo s prodajalci opraviti popis in primopredajo komunalne infrastrukture.

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik je po dolgotrajnih pogajanjih z lastniki in soglasju občinskih svetnikov, ki so jim ga podelili na novembrski seji, sredi januarja podpisala pogodbo na nakup zemljišč, nekaterih stavb in komunalne infrastrukture na južnem delu nekdanje smodnišnice. Predmet pogodbe je nakup zemljišča v skupni površini 44.460 kvadratnih metrov ter 3640 kvadratnih metrov površine stavb. Komunikacijske površine in cestišča predstavljajo približno 20 tisoč kvadratnih metrov površin, ostalo površino predstavljajo stavbišča, funkcionalna zemljišča

stavb in v manjšem delu zelene površine.

Celoten znesek kupnine skupaj s pripadajočim davkom za Občino Kamnik znaša 2.041.365,70 evra.

A na občini se zavedajo, da se pravo delo zdaj šele začne. Preden bo občina tudi uradno postala lastnica in plačala celotno kupnino (za zdaj so plačali le aro), je treba narediti popis stanja komunalne infrastrukture, da jo bo občina, ko bo postala lastnica, predala v upravljanje Komunalnemu podjetju Kamnik. Na občini so že stopili v stik z vsemi lastniki zemljišč in objektov, teh je okoli šestdeset, saj želijo preveriti njihove razvojne načrte in jih uskladiti. Novembra

lani je občina naročila še zadnje od šestih potrebnih študij za pripravo podrobnega prostorskega načrta tega območja – študijo o onesnaženosti tal, ki bo končana do začetka aprila, občino pa bo stala okoli 260 tisoč evrov.

Za pripravo strategije je zadolžen podžupan

Župan Matej Slapar je tudi že zadolžil podžupana Sandija Uršiča, da se loti priprave potrebne strategije. »Prvi moj korak k pripravi strategije je natančna seznanitev z aktualnim stanjem. Župan je v začetku leta 2019 ustanovil komisijo za strateško načrtovanje izrabe območja Smodnišnice, ki jo vodi Matija Matičič. Lani je za izvedbo

Občinskega podrobnega prostorskega načrta Smodnišnica zadolžil mojega podžupanskega kolega Bogdana Pogačarja. Za zdaj delujemo v tej zasedbi, po primopredaji pa se bo ekipa zagotovo

Na občini so že stopili v stik z vsemi lastniki zemljišč in objektov, teh je okoli šestdeset, saj želijo preveriti njihove razvojne načrte in jih uskladiti.

okrepila, saj nas čaka veliko dela,« pravi podžupan Uršič, ki namerava javno predstavitev smernic za strategijo pripraviti v mesecu maju.

NEPOZABNO BOLEČE SLOVO
OD PRIJATELJA

Francija Fajfarja

V mrzlem januarskem dnevu smo se poslovili od prijatelja Francija. Že kot fantič si začutil ljubezen do zemlje. Raje kot bi hodil k šolskemu pouku, si vozil prvi traktor na kmetiji, čeprav si moral z vso svojo težo stopiti na sklopko. Veliko truda si v sojem prekratku življenju vložil v posodobitev kmetije in odprtje mesarije. Ljubezen do zvonjenja in pritrkavanja si privzel od očeta, to si prenašal tudi na mlade v vasi. Bil si idejni vodja zamenjave zvonov v domači vasi, redni pritrkovalet tudi v cerkvah v Kranju, na Hujah in Primskovem. Bil si neumorni večkratni član upravnega odbora KGZ Sloga Kranj in kot predsednik Krajevne skupnosti Čirče zaslužen za to, da imamo danes prenovljen otroški vrtec.

Za vse, kar si storil, ti še enkrat hvala. Ne bomo te pozabili. Ostal boš naš, do konca v naših srcih.

Prijatelji

Smleški rogljički v zahvalo za literarne prispevke

S smleškim rogljičkom sta si postregla tudi Ivo Rep, podžupan Medvod (levo), in Roman Veras, predsednik KUD JaReM. V ozadju je razstava Poezija iz mehurčkov, ki bo na ogled do 8. marca.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – V sredo je bil v Medvodah poseben »dogodek«. Na prireditvenem prostoru tamkajšnje tržnice so mimoidoči lahko brezplačno in brezstično vzeli lično zapakiran rogljiček – smleški rogljiček, za kulturo, za povezano skupnost. »Ker smo od vas v kulturni akciji Stik dobili 202 literarna prispevka, vam ob

prihajajočem kulturnem prazniku podarjamo 202 rogljička. Hvala vsem, ki ste sodelovali,« so ob tem zapisali v Javnem zavodu Sotočje Medvode. Rogljički so prišli iz Dežele kruha, izpod rok Mira Rismonda, v Javnem zavodu Sotočje pa so se s tem zahvalili vsem občanom, ki so z literarnimi deli sodelovali v kulturni akciji Stik in s tem polepšali praznični december v občini.

Potrdili letošnji proračun

Občinski svet v Preddvoru je potrdil proračun občine za letos, soglašal pa je tudi s predlogom odloka skupne občinske uprave Gorenjske.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Več občin je prejelo predlog odloka o skupnih občinskih upravah, ki naj bi ga sprejele občine Kranj in okoliške Cerklje, Jezersko, Preddvor, Šenčur, Naklo in Tržič. Na januarski seji ga je obravnaval in sprejel tudi občinski svet v Preddvoru. Kot je po seji povedal župan Rok Roblek, pa je predlog sprožil obsežno polemiko, saj je menda nemogoče predvideti finančne učinke. Skupna občinska uprava namreč lahko deluje

na enajstih skupnih laloga, v primerih, da se ji pridruži najmanj tri občine, je deležna tudi državnega sofinanciranja. Na tem področju bi lahko pridobili do desetino več sredstev kot doslej, ko je več občin sodelovalo pri dveh skupnih nalogah: medobčinskem inšpektoratu in redarstvu ter skupni revizijski službi. Svetniki bi si želeli več pojasnil o tem, kolikšni bodo stroški in koliko bodo prispevali za delovanje skupne občinske uprave.

Sprejetje občinskega proračuna za leto 2021 so v

Preddvoru načrtovali že pred koncem minulega leta, vendar prvega predloga svetniki zaradi preveč načrtovanih projektov niso bili pripravljeno potrditi. Občinska uprava je pripravila novega, ki so ga v prvem branju sprejeli decembra lani, zdaj pa so dobili v branje končni predlog. Tokrat je bil soglasno sprejet z dopolnilom glede nakupa ene od cest, za kar so razporedili sredstva, ki so jih dobili na osnovi zakona o finančni razbremenitvi občin, je pojasnil župan Rok Roblek. Denar so med

drugim razporedili tudi na projekte, povezane s športno infrastrukturo, in urejanju gradu Dvor. V osnutku proračuna je bila tudi sanacija ceste in mostov mimo Jelovice, kar so iz predloga umaknili. Nova pa je ureditev navezave magistralnega vodovoda v Tupaličah, ki je v solastništvu z občinama Kranj in Šenčur. Sicer pa jih letos razveseljuje dejstvo, da se bo začela rekonstrukcija državne ceste Kranj-Jezersko v Tupaličah, za kar je državna direkcija že izbrala izvajalca.

Živali potrebujejo pomoč

MATEJA RANT

Bled – Epidemija covid-19 je globoko posegla tudi v finančna sredstva zavetišča za eksotične živali, ki ga vodi biologinja Nika Leben. Glavni vir financiranja je predstavljala razstava Čudovite živali na Bledu, ki je bila večji del lanskega leta zaprta, zaprta pa ostaja tudi letos; obenem ni mogoča izvedba delavnic o eksotičnih živalih po šolah. Edina vira financiranja zavetišča sta tako povsem presahnila, so opozorili v društvu Čudovite živali. V društvu pod vodstvom Nike Leben skrbijo že za več kot 250 rešenih eksotičnih živali, ki

so ta čas svojevrstno zavetišče našle na Bledu. Nika Leben s pomočjo prostovoljcev skrbi za to, da imajo dovolj hrane in vode, primerne temperature in po potrebi veterinarsko oskrbo. Vse to so prej financirali iz vstopnin in prispevkov za delavnice; ker so ostali brez omejenih virov financiranja, pa so se v društvu odločili, da za finančno pomoč zaprosijo ljubitelje živali. Zbrana sredstva bodo namenili za nakup dveh večjih akvaterarijev, ki ju potrebuje ta krokodil Karli in anakonda Anabel, ter več dodatnih manjših terarijev pa tudi za hrano in oskrbo živali.

Podpisali pogodbo za novo gasilsko vozilo

Brezje pri Tržiču – ProstoVOLjno gasilsko društvo (PGD) Brezje pri Tržiču letos praznuje 70-letnico in je eno od devetih prostovoljnih gasilskih društev, ki delujejo znotraj Gasilske zveze Tržič. Gasilsko vozilo GVV-1 bo PGD Brezje prejelo skladno z načrtom opremljanja teritorialnih gasilskih enot 2020–2024, ki ga je pripravila Gasilska zveza Tržič. Rok za dobavo šasije je 24. junij, za izvedbo nadgradnje pa 22. september. Skupna vrednost novega vozila znaša nekaj čez 174 tisoč evrov. Občina Tržič bo iz letošnjega proračuna vozilo sofinancirala v višini sedemdeset odstotkov.

ADLER APOTHEKE
FERLACH BOROVLJE
DR. EVA ROSIAN

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
T: 0043 4227 2225 • E: adler@apothekeferlach.at
pon. - pet., 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00, sob., 8:00 - 12:00

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil tudi iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki in Schüsslerjeve soli

Tamara Rigelnik Dr. Eva Rosian

Obiščite nas na Facebook-u

www.apothekeferlach.at
GOVORIMO SLOVENSKO

Najboljša je bila najmlajša

Alpske smučarke so se na Krvavcu pomerile v veleslalomu za evropski pokal.

MAJA BERTONCELJ

Ambrož pod Krvavcem – Na Krvavcu sta bila v tem tednu predvidena dva veleslaloma alpskih smučark za evropski pokal. Izpeljali so torkov program, sredinega pa so zaradi slabega vremena morali odpovedati.

Zmage se je veselila Hrvatca Zrinka Ljutić, kar je prav poseben uspeh, saj je bila najmlajša smučarka na startu – rojena je leta 2004. Z velikimi koraki vstopa v svetovno smučarsko srenjo. Že letos bo nastopila na svetovnem članskem prvenstvu v Cortini.

Hrvatca Zrinka Ljutić je na Krvavcu potrdila, da gre nanjo v prihodnje računati tudi na tekmah najvišjega ranga. / Foto: RTC Krvavec

Izmed bratov Prevc v karanteni le še Peter

Kranj – Smučarski skakalci bodo ta konec tedna tekmovali na tekmah svetovnega pokala v Klingenthalu v Nemčiji. Tudi v slovenskem taboru se srečujejo s covidom-19. Najprej je zbolel Cene Prevc, ki se po besedah Gorazda Pogorelčnika, vodje panoge smučarski skoki in nordijska kombinacija, počuti dobro. V načrtu je, da bo svojo pripravljenost najprej testiral na tekmah celinskega pokala. V karanteni ostaja Peter Prevc. Treninge bo začel takoj, ko bo izvid testiranja negativen in ko bo pripravljen nanje. Domen Prevc pa se ta teden vrača v karavano svetovnega pokala. Zaradi tveganega stika je bil v samoizolaciji, na testih za covid-19 je bil negativen. Razveseljiva novica je, da v naših skakalnih vrstah v zadnjem tednu ni bilo novih okužb. V Klingenthalu bodo ob najmlajšem bratu Prevc nastopili še Bor Pavlovčič, Anže Lanišek, Žiga Jelar, Tilen Bartol in Timi Zajc.

Jeseničani do nove zmage

Jesenice – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so v Alpski hokejski ligi v torek gostovali v Celovcu in ekipo EC KAC II premagali z 1 : 2 (0 : 1, 1 : 0, 0 : 1). Novo tekmo so železarji odigrali včeraj, ko so v Dvorani Podmežakla gostili hokejiste EC Die Adler Stadtwerke Kitzbühel, a rezultata do zaključka redakcije nismo prejeli. V nedeljo na Jesenice prihajajo še hokejisti VEU Feldkirch. Tekma se bo začela ob 18. uri. Včeraj sta bili dve tekmi odigrani tudi v Mednarodni hokejski ligi. Rezultatov s srečanj HK MK Bled – HK True Celje in HK Slavija Junior – HD Hidria Jesenice do zaključka redakcije nismo prejeli. Jutri se bosta pomerila HK Slavija Junior in HK Triglav ter HD Hidria Jesenice in HK MK Bled.

Ločani izgubili s Slovanom, danes s Krko

Škofja Loka – Rokometaši ekipe Urbanscape Loka so v Ligi NLB v soboto odigrali zaostalo tekmo 12. kroga. Gostili so moštvo Grosist Slovan in tesno izgubili z 22 : 23 (7 : 6). V 15. krogu jih danes čaka gostovanje pri Krki.

Na drugo in tretje mesto sta se uvrstili Norvežanki Marte Monsen in Kaja Norbye. Najboljša Slovenka je bila Neja Dvornik na osmem mestu.

Tekmovanje je potekalo v organizaciji Smučarske zveze Slovenije in soorganizaciji ASK Triglav in RTC Krvavec. Bilo je največje tekmovanje v tej zimi na tem gorenjskem smučišču. Na startni listi je bilo skoraj sto smučark iz 22 držav. Da je ostalo na Krvavcu, sta tudi s finančnim vložkom skupaj v višini blizu sedemdeset tisoč evrov pripomogla RTC Krvavec in Alpska investicijska družba.

Smučarji v boj za medalje

Cortina d'Ampezzo v Italiji bo od 8. do 21. februarja gostila svetovno prvenstvo v alpskem smučanju, na katerem bo nastopilo šestnajst Slovencev. Med kandidati za odličje sta tudi Gorenjca Meta Hrovat in Žan Kranjec. Verjameta, da se lahko v veleslalomu kosata z najboljšimi, kar sta v tej sezoni že dokazala.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V ponedeljek se začne svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. Prvi del bo namenjen hitrim disciplinam, nato pa bodo na vrsto prišli še tekmovalci v tehničnih disciplinah.

Kranjec verjame, da se lahko kosa z najboljšimi

Slednji imajo tako na voljo še kar nekaj časa za trening, kar bo še kako prav prišlo Žanu Kranjcu, ki je zaradi težav s hrbtom izpustil tekme v januarju, del njih pa v decembru zaradi tragične smrti v družini. Vse seveda stavi na veleslalomu, v načrtu ima še nastop v slalomu in na paralelni tekmi. »Lahko rečem, da se zadnji teden počutim bolje. Naredil sem že nekaj treningov na snegu. Postopoma sem dodajal energijo v zavoj in na koncu sem že dokaj normalno smučal brez težav s hrbtom. Sem zadovoljen in verjamem, da bo tudi vnaprej šlo v redu, da se bom lahko dobro pripravil na svetovno prvenstvo. Treniral sem večinoma v Trbižu, v Kranjski Gori pa en dan na prostoto. Fizioterapija je bila redno na programu, imel sem kondicijske treninge, na začetku seveda prilagojeno, potem pa precej normalno brez velikih omejitev. V tem času sem si malo spočil glavo in telo. Namen počitka je bil, da saniram težave s hrbtom, in mislim, da sem ta prisilni počitek dobro izkoristil.« je v torek pojasnil Žan Kranjec. Kot pravi, ga ne skrbi, ker je izgubil kar nekaj treninga in je bil odsoten tudi s tekmovanjem. »Po eni strani sem še bolj lačen treningov in tekmovanjem. Vse treninge, ki še bodo do prvenstva, moram dobro izkoristiti, pred-

Žan Kranjec: »Vse treninge do prvenstva moram dobro izkoristiti, dobiti zaupanje vase, v opremo in hrbet, da bom lahko pokazal tisto, kar znam. Kar se tiče ciljev, vemo, kako je v smučanju. Lahko pokažeš najboljšo vožnjo in zmagaš ali pa si peti, deseti ... Moj cilj je pokazati najboljše vožnje, ničesar ne smem pustiti tekmečem, in če mi to uspe, verjamem, da sem lahko med najboljšimi.«

vsem dobiti zaupanje vase, v opremo in hrbet, da bom lahko pokazal tisto, kar znam. Kar se tiče ciljev, vemo, kako je v smučanju. Lahko pokažeš najboljšo vožnjo in zmagaš ali pa si peti, deseti ... Moj cilj je pokazati najboljše vožnje, ničesar ne smem pustiti tekmečem, in če mi to uspe, verjamem, da sam lahko med najboljšimi. Po Adelbodnu sem

obrnil nov list v sezoni. Vem, da se za mali kristalni globus v veleslalomu oziroma tudi za uvrstitev med najboljše tri izredno težko borim. Imam še veliko ciljev, ki jih letos lahko dosežem. Na koncu pa ne smem pozabiti, kaj je pomembno, in to je smučanje. Če bom osredotočen na smučanje, in ne toliko na stvari, na katere nimam vpliva, bom verjetno tudi lažje šel na tekmo, se soočil s pritiski ... Na tekmo grem vedno s pozitivnimi mislimi in tudi na prvenstvu bo tako. Pred mano je še nekaj treningov, na katerih vem, kaj moram narediti, da bom prišel pripravljen tako, kot si želim. Verjamem, da se lahko kosam z najboljšimi.«

Glede trenutne pripravljenosti smučarja iz Bukovice pri Vodicaх je nekaj besed dodal tudi Klemen Bergant, trener moške ekipe tehničnih disciplin: »Ta sezona je izredno težka. Vemo, kaj vse se je zgodilo Žanu. Danes bi rekel, da ni pripravljen za tekmovanje. Na srečo imamo časa za trening še dva tedna in pol. Upam, da bomo imeli srečo in bomo naredili dobre treninge.«

Hrovatova bo nastopila tudi v superveleslalomu

Povsem drugačna situacija je pri Meti Hrovat, ki se je v zadnjem obdobju rezultatsko dvignila. Na zadnjih dveh veleslalomih je bila tretja in peta. Na prvenstvu namerava tekmovali v superveleslalomu, alpski kombinaciji, veleslalomu, slalomu in na paralelni tekmi. »Vesela sem, da sem rezultatsko krivuljo dvignila navzgor. Zadnjih nekaj tekem je bilo zame zelo pozitivnih. Znova sem začutila prave občutke na startu. Posledica tega so bile dobre vožnje,

Meta Hrovat je vesela, da je v zadnjem obdobju rezultatsko krivuljo obrnila navzgor. / Foto: Gorazd Kavčič

Žan Kranjec bo skušal čim bolj izkoristiti treninge do nastopa na svetovnem prvenstvu. / Foto: Gorazd Kavčič

obdobju imamo kvalitetne treninge. Kar precej sem trenirala superveleslalomu, seveda moram poleg tega opraviti še treninge tehničnih disciplin. Trening vseh disciplin mi ustreza. Tudi iz superveleslaloma lahko veliko koristnega vnesem v trening veleslaloma,« je povedala smučarka iz Podkorena, ki v teh dneh trenira v Trbižu. O ciljih na prvenstvu je dodala: »Grem pokazati, kaj znam, in če se mi izide, sem lahko zelo visoko.« S stopnjevanjem njene pripravljenosti je zadovoljen tudi trener Matija Grašič. »Vedeli smo, da smo na pravi poti, a tega nismo pokazali na tekmah. Rezultatsko je šla v zadnjem obdobju krivulja navzgor – ravno pravi čas pred svetovnim prvenstvom.«

Ferkova in Hrobat v hitrih disciplinah

Svetovno prvenstvo se bo v ponedeljek začelo z žensko alpsko kombinacijo, sledile bodo tekme v hitrih disciplinah – tudi z dvema specialistoma z Gorenjskega. To sta Maruša Ferk in Miha Hrobat. V programu imata nastope v smuku, superveleslalomu in alpski kombinaciji.

Hrobat se spopada s poškodbo hrbta, več pa stavi na superveleslalomu. »Načrt za Cortino so najboljše, napadne vožnje in čim manj

napakami, kar sem kazal decembra na superveleslalomih. Izluščiti moram napake, ki so me stale dvajset ali trideset stotink, ki so mi manjkale do desetega mesta. Superveleslalom je zgotovo moja prva disciplina, v smuku na tekmah še nisem pokazal tistega, kar kažem na treningih. Kar se tiče hrbta, so boljši in slabši dnevi. S fizioterapevtom sva ugotovila, kaj mi ustreza, da naslednji dan lahko dokaj normalno delujem,« pravi Kranjčan. Maruša Ferk se redno uvršča v trideseterico, zadnji superveleslalom je končala na dvajsetem mestu. »Še vedno me malenkostne napake stanejo desetink do boljšega rezultata, tam nekje okoli petnajsterice. Mislim, da je to dobra popotnica za naprej. Z dobrimi občutki grem na svetovno prvenstvo. Upam, da izkoristim priložnost, ki mi je dana, da znam, in da bom iz Cortine odšla zadovoljna,« pa pred prvenstvom razmišlja alpska smučarka z Blejske Dobrave, ki se je poleti poročila s Francozom Christophom Saionijem, ki prav tako prihaja iz smučarskih vrst.

Še zadnji test pred svetovnim prvenstvom imajo ta konec tedna smučarji v hitrih disciplinah, ki tekmujejo v Garmisch-Partenkirchenu v Nemčiji.

E-vinjeta: v Iskratelu jezni

»Udeležba slovenskih podjetij in njihove kompetence so očitno izločitveni dejavnik pri javnih naročilih v Sloveniji,« so se v Iskratelu odzvali na odločitev, da e-vinjeto v Sloveniji vzpostavi slovaški Skytoll.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski Iskratel se bo najverjetneje pritožil na odločitev Družbe za avtoceste v RS (Dars), da bo sistem elektronske vinjete za vsa vozila nosilnosti do 3,5 tone vzpostavil Skytoll, ki je po mnenju naročnika oddal edino dopustno ponudbo, vredno 15,7 milijona evrov. Odločitev bomo še preučili, a bomo gotovo sprožili ustrezne postopke, pravijo v Iskratel, kjer razmišljajo celo o selitvi sedeža v tujino.

Na Darsov razpis za vzpostavitev sistema elektronske vinjete, ki naj bi začel 1. decembra, sta se poleg Skytolla prijavila še Iskratel skupaj z madžarskim ARH Informaticsom s ponudbo v višini 14 milijonov evrov, ter konzorcij podjetij Marand, Telekom Slovenije, Pošta Slovenije in Kapsch s ponudbo v višini 33,4 milijona evrov. Iz Darsa so sporočili, da ti ponudbi nista izpolnjevali razpisnih pogojev, zato sta bili ocenjeni kot nedopustni.

V Iskratelu so se na Darsovo odločitev ostro odzvali. »Udeležba slovenskih podjetij in njihove kompetence so očitno izločitveni dejavnik pri javnih naročilih v Sloveniji. Pri Darsu pa si upam trditi, da je to že škodljiva dolgoročna poslovna strategija pri večjih projektih. Spomnimo: projekt e-cestninjenje z vrednostjo posla več kot 110 milijonov evrov in skupaj z več kot desetimi aneksi, lani projekt izgradnje druge cevi predora Karavanke v vrednosti

Foto: Gorazd Kavčič

Sistem elektronske vinjete naj bi bil v Sloveniji vzpostavljen s prvim decembrom.

Gorenjska gradbena družba je vložila revizijski zahtevek na odločitev družbe zTDK o (ne)priznanju sposobnosti za sodelovanje v drugi fazi javnega naročila za gradnjo objektov drugega tira železniške proge za odsek Črni Kal–Koper. Revizijski zahtevek so oddali tudi ostali trije ponudniki, ki jim ni bila priznana sposobnost sodelovanja v drugi fazi postopka javnega naročila: Ginex International, YDA skupaj z Unitekcom in IC Ictas, so v ponedeljek sporočili iz družbe zTDK. Vse omenjene družbe so zahtevek za revizijo podale tudi za decembrsko odločitev zTDK, da jim ne prizna sposobnosti za nadaljnje sodelovanje v razpisu za gradnjo odseka Divača–Črni Kal.

več kot 90 milijonov evrov, za zdaj brez aneksov, in zdaj projekt e-vinjeta, za katerega je bila izbrana za skoraj dva milijona evrov dražja ponudba,« je v izjavi za javnost zapisal glavni direktor kranjske družbe Željko Puljič.

»Zaradi omenjenega sistematičnega diskriminatornega ravnanja odločevalcev porabe javnega denarja resno razmišljamo tudi o preselitvi sedeža podjetja v tujino. Čemu plačevati davke in prispevke v državi, ki

diskriminira domače znanje in tako omejuje dolgoročni trajnostni in inovativni razvoj države. Prepričan sem, da je to tudi tema za Vlado RS in pristojne ministre, ki po mojem mnenju močno zapostavljajo razvoj strateških kompetenc domačih podjetij in posledično celotne države v prihodnji 'dobi digitalizacije', do leta 2030,« je bil še oster Puljič.

V Iskratel, ki je od lani v lasti avstrijskega tehnološkega podjetja S&T, napovedujejo, da bodo odločitev Darsa še skrbno preučili, »a glede na to, da je naročnik že sam priznal računsko napako pri izračunu ponderirane cene brez DDV, gotovo sprožili ustrezne, zakonsko predvidene postopke«.

Okrevanje turizma bo dolgotrajno

Slovenski turizem je bil lani po rezultatih na ravni izpred desetih let. Okrevanje bo dolgotrajno in bo možno šele z zagonom mednarodnega prometa in ukinitvijo omejitvenih ukrepov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Predstavniki ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Slovenske turistične organizacije ter ambasadorji projekta Slovenija – evropska gastronomska regija 2021 so v torek predstavili rezultate slovenskega turizma v letu 2020 in napovedi za leto 2021. Kot so povedali, se bo leto 2020 zaradi pandemije novega koronavirusa zapisalo v zgodovino slovenskega turizma kot eno najtežjih let, saj so ga zaznamovale omejitve pri potovanjih v tujino in zaprtje domačih turističnih zmogljivosti. Posledice tega se odražajo v rezultatih, ki kažejo na to, da je bilo lani število turistov in prenočitev na ravni izpred desetih let. Število gostov je bilo v primerjavi z letom prej manjše za 51 odstotkov, število prenočitev pa je upadlo za več kot 42 odstotkov. Še zlasti velik je bil upad pri tujih turistih: bilo jih je 74 odstotkov manj kot predlani in ustvarili so za 71 odstotkov manj prenočitev. Velik upad tujih gostov je delno ublažil porast pri domačih gostih, teh je bilo lani 21 odstotkov več kot leto prej, število njihovih prenočitev pa je poraslo za 33 odstotkov. Na porast domačih gostov je najbolj vplivala možnost koriščenja turističnih bonov, ki jih je država za blažitev posledic v turističnem gospodarstvu brezplačno zagotovila

prebivalstvu. Sicer pa kriza ni enako prizadela vseh deležnikov v turizmu, kot ugotavljajo, je najbolj prizadela turistične agencije in organizatorje potovanj, turistične vodnike, gostinske ponudnike, hotele, letalske in avtobusne prevoznike, organizatorje različnih srečanj in drugih dogodkov, ponudnike aktivnih počitnic ...

Kot napovedujejo dobri poznavalci razmer, bo okrevanje slovenskega turizma dolgotrajno, število prenočitev iz leta 2019 bi se lahko spet približali v letu 2023 ali še celo kasneje. Ker je turizem pri nas zelo odvisen od tujih gostov, bo resnično okrevanje možno šele tedaj, ko bodo epidemiološke razmere omogočile ponovni zagon mednarodnega prometa in ukinitve omejitvenih ukrepov. »Do takrat pa moramo v turističnem sektorju ohraniti delovna mesta,« je dejal državni sekretar Simon Zajc in napovedal, da bo kriza spremenila navade turistov, predvsem bo manj množičnega turizma. V turizmu postajata varnost in zaupanje ključni vrednoti. Turisti bodo pri izbiri turističnih destinacij dajali prednost tistim, ki niso preveč natrpene, omogočajo stik z naravo in zagotavljajo varna potovanja in oddih. Slovenija ima za privabitev takšnih gostov dobra izhodišča, tudi Slovenska turistična organizacija temu prilagaja svoje aktivnosti.

Med epidemijo več dvigov gotovine

V času epidemije covid-19 so se spremenile plačilne navade potrošnikov, a so v drugem valu dokaj podobne tistim v prvem. Izjema je le dvigovanje gotovine iz previdnostnih razlogov, tega pa je bilo v prvem valu več kot v drugem.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Banki Slovenije preučujejo vplive epidemije na potrošnike pri uporabi plačilnih kartic in gotovine. Prva analiza je zajela obdobje prvega vala epidemije, njene rezultate so objavili junija lani, potlej pa so jo razširili še na obdobje drugega vala. Pred kratkim so razširjeno analizo, ki obravnava plačilne navade potrošnikov od lanskega 1. februarja do 31. decembra, predstavili javnosti. Analiza kaže, da so se v času epidemije plačilne

navade potrošnikov spremenile, vendar se njihovi vzorci obnašanja iz prvega vala večinoma ponavljajo tudi v drugem valu. Potrošniki v času epidemije obiskujejo bankomate bolj poredko, vendar so zneski dvigov višji. V prvem in drugem valu epidemije je povprečni znesek dviga znašal nekaj manj kot 153 evrov, v obdobju med epidemijama pa 134 evrov. Uporaba plačilnih kartic se je zaradi zaprtja dela gospodarstva zmanjšala, pri tem pa se je poznalo, da so potrošniki pri drugem valu epidemije

manj kupovali na zalogo kot pri prvem valu. Povečal se je tudi delež spletnih nakupov – v drugem valu še bolj izrazito kot v prvem.

Potrošniki v času epidemije obiskujejo bankomate bolj poredko, a so zneski dvigov višji.

Največja razlika med prvem in drugim valom epidemije je pri dvigovanju gotovine iz previdnostnih razlogov. Ob prvi razglasitvi epidemije se je povpraševanje

po gotovini zelo povečalo, še najbolj v dneh po razglasitvi 12. marca, takrat so potrošniki hiteli v trgovine, da bi si pred zaustavitvijo javnega življenja zagotovili vse potrebne dobrine. Ob drugem valu epidemije v bankah in hranilnicah niso beležili povečanega povpraševanja po gotovini, izjema je bil le čas pred decembrskimi prazniki, ko že praviloma naraste povpraševanje po gotovini, lani pa je k temu dodatno prispevala še sprostitve nekaterih omejitvenih ukrepov.

Brezposelnost pričakovano nekoliko porasla

Kranj – Brezposelnost je v januarju zaradi zmanjšanja zaposlovanja in večjega števila prijav brezposelnih pričakovano nekoliko porasla. Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo januarja v Sloveniji registriranih 91.499 brezposelnih, kar je bilo 4216 ali 4,8 odstotka več kot decembra in 11.658 ali 14,6 odstotka več kot v lanskem januarju. Brezposelnost se je v primerjavi s prejšnjim mesecem povečala v vseh območnih službah (OS) zavoda, v OS Kranj, kjer so beležili 6666 brezposelnih, je bila višja za 4,2 odstotka. Na letni ravni se je povečala v vseh območnih službah z izjemo murskosoboške, v OS Kranj pa je bil porast skoraj 24-odstoten in je bil med najvišjimi v državi.

Previdnost pri obveznicah z visokim donosom

Kranj – V zadnjem času se je povečalo število oglasov, ki ponujajo nakup obveznic z obljubljenim visokim donosom. V agenciji za trg vrednostnih papirjev opozarjajo, da tovrstne obveznice predstavljajo tvegano in nelikvidno naložbo, ki ni primerna za vsakogar in lahko vodi v izgubo znatnega dela vloženega denarja. Obveznice izdajajo izdajatelji, ki nimajo sedeža v Sloveniji, kupnino pa naj bi porabili za razvoj projektov na področju zdravstva in varstva starejših. Kupiti jih ni možno v borznoposredniški družbi ali banki, temveč le neposredno pri njih. Na voljo so največ prvimi 149 kupcem, zajamčeni donos pa znaša pet odstotkov ali več.

Preiskava Engrotuša segla tudi na Gorenjsko

SIMON ŠUBIC

Kranj – Preiskovalci Nacionalnega preiskovalnega urada so v torek ob pomoči ljubljanskih in mariborskih kriminalistov izvedli osem hišnih preiskav v zasebnih in poslovnih prostorih na območju Policijskih uprav Ljubljana, Celje, Murska Sobota in Kranj. Hišne preiskave so potekale zaradi utemeljevanja suma gospodarskega kaznivega dejanja, s katerim naj bi bila gospodarska družba iz Celja oškodovana za več kot trideset milijonov evrov, so pojasnili na generalni policijski upravi. Pri izvedbi torkovih hišnih preiskav in drugih operativnih aktivnosti je sodelovalo 56 preiskovalcev in kriminalistov. Nobeni osebi ni bila odvzeta prostost, so še razložili.

Na policiji so navedli, da se kriminalistična preiskava, ki jo usmerja specializirano državno tožilstvo, nanaša na

sum storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti, preiskujejo pa preprodajo deležev v več gospodarskih družbah in nevrčanje posojil.

Po poročanju medijev je predmet kriminalistične preiskave celjski Engrotuš in prenos blagovnih znamk, ki sta jih Mirko in Tanja Tuš leta 2016, ko je postalo jasno, da bo trgovska veriga dobila novega lastnika, prenesla na svoje podjetje Tus Global Group s sedežem v Hongkongu. »Preiskava je danes potekala, vendar vsebine ne komentiramo. Mirko Tuš in Tanja Tuš sta brezpogojno, brezplačno in za nedoločen čas podjetju Engrotuš podala v uporabo vse blagovne znamke Tuš,« so v torek v Engrotušu povedali za STA. Sume kaznivih dejanj naj bi leta 2017 zaznale večje upnice Tuša SID banka, Gorenjska banka in NLB.

Pripor za osumljenca umora v Kamniku

SIMON ŠUBIC

Kamnik – Ljubljanski preiskovalni sodnik je v torek osumljencu za nedeljski umor na območju Kamnika odredil pripor. Policija je 35-letnega moškega prijela zaradi utemeljenega suma, da je v nedeljo z nožem do smrti zabodel svojo 34-letno partnerko.

Do zdaj je znano, da je moški prišel do stanovanja partnerke, s katero sta v ločitenem postopku. Med preprirom jo je zabodel z nožem, partnerka pa je zaradi poškodb umrla na kraju dogodka. Osumljenec, državljani Bosne in Hercegovine, je bil v preteklosti že obravnavan za kaznivo dejanje z elementi nasilja.

KRATKE NOVICE

Najden denar vrnilo lastnici

Škofja Loka, Kranj – Škofjeloški policisti so v začetku tedna od občanke sprejeli najden denar v vrednosti 150 evrov, ki ga je na bankomatu pozabila druga občanka. Denar so lastnici vrnilo. Kranjski policisti pa še vedno iščejo lastnika denarja, ki je v enem od trgovskih centrov 22. januarja letos izgubil gotovino. Z denarjem policisti ravna kot z najdeno stvarjo in prosijo lastnika, naj se oglasi na Policijski postaji Kranj.

Voznike pozivajo k pozornosti zaradi divjadi

Kranj – Gorenjski policisti voznike opozarjajo, naj na območjih, kjer srečujejo divjad in se vozijo skozi gozdove, mimo travnikov ali kjer so nanjo opozorjeni s prometnimi znaki oziroma silhuetami, vozijo bolj previdno in z nižjo hitrostjo ter s tem poskusijo preprečiti trčenja v divjad. V zadnjih dneh so namreč spet obravnavali več povoženj divjadi: v Križah, Kamni Gorici, Goričah, Zgornji Besnici in v Hrastjah.

Policija spet zaposluje

Kranj – Policija zaposluje nove policiste. Kdor se želi prijaviti in vpisati na Višjo policijsko šolo, naj pošlje vlogo za zaposlitev in ostale izpolnjene obrazce najkasneje do 18. marca na način, ki je opisan v razpisu, objavljenem tudi na spletni strani www.policija.si. Gorenjski policisti so v zadnjem obdobju poklic policista predstavljali tudi na Facebook strani PU Kranj, kjer so objavili video vsebine za nekaj področij policijskega dela.

Nadaljevali sojenje županu

Kranjskogorskemu županu Janezu Hrovatu vnovič sodijo zaradi domnevne preprečitve uradnega dejanja uradni osebi, potem ko je bil na prvem sojenju na kranjskem sodišču oproščen vseh obtožb.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Na kranjskem okrožnem sodišču so ta teden z zasliševanjem prič nadaljevali ponovno sojenje kranjskogorskemu županu Janezu Hrovatu, ki ga tožilstvo obtožuje kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi, ker naj bi aprila 2017 ob nedovoljeni akciji čiščenja poti v Malo Pišnico odrinil naravovarstvenega nadzornika Triglavskega narodnega parka Rada Legata. Hrovat naj bi Legata odrinil na ozki lovski poti, tako da je ta padel po strmeh pobočju v grmičevje, pri tem pa se je tudi poškodoval.

Kranjsko sodišče je na prvem sojenju maja 2019 župana, ki vse očitke ves čas zavrača, ker da se Legata sploh ni dotaknil, oprostilo krivde. Višje sodišče v Ljubljani je na pritožbo tožilstva leto kasneje sodbo razveljavilo in prvostopenjskemu sodišču naložilo, naj ponovno pretehta, ali je Legat v trenutku, ko je prišlo do spornega dogodka, opravil uradno dejanje ali ne. Sodni senat pod vodstvom sodnice Polone Kukovec tokrat presoja tudi, ali je Hrovatu mogoče očitati, da je dejanje storil z namenom preprečiti naravovarstvenim nadzornikom izvedbo prekrškovnega postopka.

Ponovno sojenje se je začelo julija lani, avgusta pa je tožilstvo vložilo spremembo obtožnice, v kateri je kot

Župan Janez Hrovat (levo) in njegov odvetnik Luka Podjed

uradno dejanje, ki naj bi ga obtoženi skušal preprečiti, navedlo izvedbo prekrškovnega postopka, v prvotni obtožnici pa je bilo za uradno dejanje navedeno preprečitev urejanja poti.

Glavna obravnava se je ta teden začela znova, saj so od prejšnje zaradi epidemioloških ukrepov potekali več kot trije meseci. Hrovat je ostal pri že podanem zagovoru, tudi vabljeni prič pa so se v nadaljevanju sklicevale na že povedano na prejšnjem sojenju. Skoraj vse so sodnici pojasnile, da je dogodek že tako časovno oddaljen, da se podrobnosti ne spominjajo več dobro.

Priča Matjaž Arih, ki se je delovne akcije v Mali Pišnici udeležil kot snemalec ATM-ja Kranjska Gora, je povedal, da Legatovega padca ni videl, ker si je v tistem trenutku prižigal cigareto, je pa slišal njegovo vpitje, da ga je porinil župan. Pojasnil je še, da ga naravovarstveniki tega dne niso legitimirali, niti ne policisti, ki so na kraj prišli kasneje. Zadnji so mu sicer zasegli narejene posnetke.

Marko Kopač, tudi udeleženec delovne akcije, se je dogodka spominjal precej bolje. Pojasnil je, da je mimo Legata, ki je stal na ozki poti, najprej šel župan, za njim pa je nadzornika pod stezo

zaobšel še sam. »Ko sem stopil nazaj na stezo, sem ugledal Janija (Janeza Hrovata, op. p.) od pet do sedem metrov pred seboj, hotel sem iti do njega. Ko sem se obrnil, sem videl roko, ki se je stegnila proti meni in me hotela zagrabit. Tedaj sem videl nadzornika, ki je padel med grmičevje. Ko je padel, je vpil: 'Župan me je porinil.' Vprašal sem ga: 'Kako vas je župan porinil, če sem bil jaz pred vami?«, je povedal Kopač, ki meni, da se je Legat sam vrgel v grmičevje. »Jaz mislim, da se je, lahko pa se tudi motim.« Na vprašanje tožilke Lee Martinjak, zakaj bi se Legat hotel sam vreči po strmeh pobočju, je odgovoril, da domneva, da je bilo vse vnaprej pripravljeno. »Tam je bilo pet nadzornikov, ne vem, zakaj toliko in zakaj so se spravili na nas.«

Tudi naslednja priča Zoran Šolja je zatrnila, da je povsem nemogoče, da bi tedaj župan odrinil nadzornika, ne nazadnje je bil tedaj že deset metrov proč od njega, celo Marko Kopač je bil že meter naprej od Legata. »Čista laž je, ko naravovarstveniki trdijo, da so Janija videli, kako je z bokom porinil Rada Legata. To ni res, ničesar niso mogli videti, ker so bili vsi za mano in še za ovinkom. Pritekli so šele, ko je Legat začel vpiti,« je Šolja dejal na sodišču in dodal: »Če kdo, potem bi ga lahko porinil edino jaz, saj sem bil edino jaz tako blizu njega.«

Roblekova bo vložila upravni spor

Okrožna sodnica Janja Roblek bo zaradi sklepa Sodnega senata, da jo razrešijo s funkcije predsednice kranjskega okrožnega sodišča, vložila upravni spor.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjska okrožna sodnica Janja Roblek, ki jo je Sodni svet 10. decembra razrešil s funkcije predsednice Okrožnega sodišča v Kranju, se je odločila, da vložijo tožbo v upravnem sporu, o kateri bo odločalo vrhovno sodišče. »Odločbo Sodnega sveta z obrazložitvijo sem prejela 13. januarja. Imam trideset dni časa, da vložim upravni spor. Odločila sem se, da bom tožbo v upravnem sporu vložila,« je odgovorila na naše vprašanje.

Roblekova je tudi potrdila, da je decembra nekaj dni po odločitvi Sodnega sveta o njeni razrešitvi odstopila z

mesta podpredsednice Komisije za etiko in integriteto pri Sodnem svetu. »Moj nepreklicni odstop z mesta članice in podpredsednice Komisije za etiko in integriteto kot delovnem telesu Sodnega sveta je povezan z razrešitvijo z mesta predsednice Okrožnega sodišča v Kranju. S to razrešitvijo mi je Sodni svet izrekel nezaupnico, zato sodelovanje v delovnem telesu Sodnega sveta (v tej sestavi), ker pač ni več zupanja, ni več mogoče,« je razložila.

Kot smo poročali, je Sodni svet dolgoletno predsednico Okrožnega sodišča v Kranju razrešil na podlagi prve točke prvega odstavka 64. člena

zakona o sodiščih, ki pravi, da se predsednik sodišča razreši s funkcije predsednika, če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali merili za kakovost dela sodišča ali če jih ne opravlja pravočasno. Za Gorenjski glas so tedaj razložili, da so sklep o razrešitvi sprejeli zaradi ugotovitve, da je pri poslovanju Okrožnega sodišča v Kranju v daljšem časovnem obdobju prihajalo do nepravilnega uvrščanja novoizvoljenih sodnikov v plačne razrede, ki ni imelo podlage v obstoječi zakonodaji, in da je za to napako odgovorna predsednica sodišča.

Roblekova napako pri razrešitvi dvanajstih sodnikov

v višje začetne plačne razrede priznava. Kot pravi, je zapala direktorici sodišča in vodji kadrovske službe, da se je na tem področju praksa spremenila. »Napako sem odkrila sama, potem ko sem bila konec januarja 2020 na izobraževanju, na katerem so nam predstavili problem uvrščanja sodnikov v plačne razrede in težave v zvezi s tem. Takoj sem pristopila k odpravljanju napake, sodnike o njej obvestila in jim izdala nove odločbe, s katerimi sem jih uvrstila v pravilne plačne razrede,« je pojasnila. Nastala škoda je bila kasneje v celoti sanirana, Roblekova jo je del poplačala celo z lastnimi sredstvi.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Šport ji je prinesel možnosti za študij

Če ne bi bila odlična atletinja, je na enem od tekmovanj v Italiji ne bi opazil ameriški trener z univerze v New Orleansu in Trina Praprotnik Malej bi študentska leta verjetno preživela razpeta med Mojstrano in Ljubljano. A se je vse obrnilo drugače in danes je študentka tretjega letnika psihologije na univerzi Tulane v glavnem mestu ameriške zvezne države Louisiane.

MARJANA AHAČIČ

Trina Praprotnik Malej, 22-letna Mojstrančanka, že tretje leto živi in študira v ZDA, na univerzi Tulane v New Orleansu. Mladi atletinji, maturantki Gimnazije Jesenice, se je veliki življenjski preobrat zgodil po uvrstitvi na evropsko prvenstvo U20 v Grossetu v Italiji. Tam jo je opazil trener z njene zdajšnje univerze in ji ponudil mesto v svoji ekipi. Pred tem, pravi, o možnosti študija v tujini niti razmišljala ni. Prepričana je bila, da bo naslednjih nekaj let preživela kot študentka medicine ali psihologije v Ljubljani. A ko se je malo bolj pozanimala o možnostih na univerzi, kamor so jo vabili, je ugotovila, da bo v Ameriki precej lažje kot doma usklajevala študij in šport. Na podlagi športnih dosežkov in rezultatov sprejemnih izpitov so ji ponudili polno stipendijo; izbrala je dva vzporedna programa, psihologijo ter zdravje in velnes.

Topel sprejem

Pravi, da so jo ob prihodu v ZDA toplo sprejeli in jih pomagali pri prilagajanju na za ameriške razmere sicer manjši univerzi, v

katero je vključenih okoli osem tisoč študentov. Gre za zasebno univerzo z dokaj visoko šolnino, a je med njimi kar nekaj takšnih študentov, ki imajo tako kot Trina športno ali akademsko stipendijo, kar pomeni, da ji niti za študij niti za bivanje v univerzitetnem kampusu ni treba plačevati.

»Študij se je sredi spomladanskega semestra prestavil na splet, jesenski semester pa se je že začel z opcijo spremljanja predavanj v živo ali v celoti po spletu. Študenti smo se sprva testirali enkrat tedensko, ko je bilo zaznati porast v primerih, celo dvakrat, športniki pa kar trikrat tedensko.«

»Kar je posebej dobro na ameriških univerzah, je to, da ni treba takoj specializirati smeri študija; v začetku lahko izbereš več različnih predmetov in se kasneje odločiš za tisto, kar ti je najbližje. Športniki imajo pri izbiri predmetov za naslednji semester prioriteto pred drugimi študenti, tako da lahko izberejo časovne termine, ki se ne križajo z atletskimi obveznostmi,« pojasni Trina.

Treningu nameni po nekaj ur dnevno in čeprav je na univerzi s športno stipendijo, rezultati na tekmovanjih ne vplivajo na akademski uspeh. Je pa res, pravi, da si

študent z njimi lahko zagotovi boljše stipendijo ali celo prestop na univerze z boljšim športnim programom. Trini gre dobro na obeh področjih: izpite redno opravlja z najboljšimi ocenami in tudi z rezultati na tekmovanjih je zadovoljna. Najboljša lanska rezultata sta bila troskok z 12,95 metra na tek-

movanju na univerzi Texas Tech in 5,86 metra v skoku v daljino v Birminghamu v Alabami; oba sta bila tudi njena osebna rekorda.

Študij v času epidemije

Tudi življenje v New Orleansu je zaznamovala epidemija. »Študij se je sredi spomladanskega semestra prestavil na splet, jesenski semester pa se je že začel z opcijo spremljanja predavanj v živo ali v celoti po spletu. Profesorji so temu primerno prilagodili učne medije in nadzorovanje ocenjevanj. Študenti smo se sprva testirali

enkrat tedensko, ko je bilo zaznati porast v primerih, celo dvakrat, športniki pa kar trikrat tedensko. V New Orleansu je županja, ko je bilo najhujše, omejila zadrževanje v skupinah, kapacitete storitvenih dejavnosti, zaprla športne objekte ... Trenutno je sicer vse odprto, univerza pa je že začela distribucijo cepiva, najprej za zaposlene in nato za študente.«

Raznoliko mesto

Trini, ki prihaja iz majhne Mojstrane, del mladosti pa je preživela tudi pri babici in dedku v Radovljici, kjer je trenirala v tamkajšnjem atletskem klubu, je tudi veliko mesto zelo všeč. »New Orleans je zelo raznoliko mesto, od bogatih četrti do nevarnih predelov, polnih kriminala. Znano je po svojem pestrem kulturnem življenju, predvsem v času karnevala Mardi Gras, ki ima dolgoletno tradicijo. Eden lepših predelov je tako imenovana francoska četrt, ki je ohranila starinsko podobo, zdaj pa v njej prevladujejo trgovinice, kavarne in ulični umetniki. Prebivalci so veliki ljubitelji ameriškega nogometa (New Orleans Saints) in košarke (New Orleans Pelicans); svojo

Trina Praprotnik Malej, atletinja iz Mojstrane, ki zdaj živi in študira v ameriškem New Orleansu

naklonjenost in pripadnost jim ljudje kažejo z nošenjem oblačil svojih ekip.

Nevarne soseske, prijazni ljudje

Sicer pa so ljudje zelo odprti in prijateljsko naravnani, še pove. »Pripravljeni so priskočiti na pomoč, tudi ko

storili le najboljši prijatelji. Se pa počutim manj varno, ko hodim naokoli sama, predvsem ponoči, saj je kriminala dosti več kot doma.«

In ko je govora o domu, ki ga zaradi epidemije ni obiskala že več kot leto in pol, na vprašanje o tem, kaj poleg družine in prijateljev najbolj pogreša, odgovori,

»Kar nekaj kolegic z univerze in iz atletske ekipe me je povabilo domov za praznike – to bi doma storili le najboljši prijatelji. Se pa počutim manj varno, ko hodim naokoli sama, predvsem ponoči, saj je kriminala dosti več kot doma.«

te skoraj ne poznajo, načnejo debato s teboj, ko si v trgovinah ... Kar nekaj kolegic z univerze in iz atletske ekipe me je povabilo domov za praznike, tudi če si nisimo tako blizu – to bi doma

da predvsem domačo hrano in pogled na gore, New Orleans je na namreč na določenih predelih celo na negativni nadmorski višini, najbližji hribi pa so šele v sosednjih državah.

Pogovor

Magda Zore in Jože Trobec v Stripu o Prešernu predstavljata velikega pesnika. **Stran 14**

Pogovor

Marija Magajne: »Le cepljenje nam bo omogočilo vrnitev v normalno življenje.« **Stran 15**

Pogovor

Anton Rešek: »V šolah posvečajo zgodovini in domoljubju premalo časa.« **Stran 16**

Od petka do petka

Ministrca za izobraževanje Simona Kustec je dejala, da je vložitev interpelacije pričakovala. / Foto: arhiv GG

Karl Erjavec je za prihodnjo sredo napovedal ponovno vložitev konstruktivne nezaupnice z desetimi poslanskimi podpismi. / Foto: arhiv GG

Policisti stavkajo že od 11. januarja, ta teden pa so se prvič srečali z vladnimi pogajalci.

Interpelacijo vložili, nezaupnico bodo v sredo

SIMON ŠUBIC

Interpelacija Kustečeve

Poslanci Levice, LMŠ-ja, SD-ja in SAB-a so v sredo vložili interpelacijo ministrice za izobraževanje Simone Kustec, svoje očitke ministrici pa so strnili v dvajset točk. Med drugim ji očitajo nestrokovne in škodljive politike na področju organizacije vzgoje in izobraževanja v času epidemije, kar je po njihovem povzročilo nadaljnje zaprtje šol in vrtcev v Evropi ter s tem dolgoročno in dolgotrajno škodo za šolajoče. Kustečeva je v odzivu odgovorila, da bo interpelacija priložnost, da ponovno pojasni aktivnosti ministrstva v času trajanja njenege mandata. »Zgolj in samo z dejstvi bom pokazala, kaj vse smo skupaj s sodelavci na ministrstvu in v sodelovanju z zunanjimi skupinami dosegli in prepotrebne premaknili za nadaljnji razvoj na polju vzgoje in izobraževanja ter športa v slabem letu,« je navedla. Opozicija napoveduje tudi vložitev interpelacije ministra za kulturo Vaska Simonitija.

Vnovična vložitev konstruktivne nezaupnice

Državni poslanci bodo še pred interpelacijo ministrice za izobraževanje Simone

Kustec odločali o konstruktivni nezaupnici aktualni vladi Janeza Janše, ki jo bo po napovedi predsednika DeSUS-a in verjetnega kandidata za mandatarja za sestavo nove vlade Karla Erjavca koalicija KUL vložila v sredo prihodnji teden. Erjavec je pojasnil, da bodo nezaupnico tokrat vložili z desetimi podpisi poslancev, kolikor jih je potrebnih po poslovniku državnega zbora. Sam ne vidi potrebe, da bi ponovno dokazovali, da ima ta koalicija najmanj 42 glasov, ker da bo glasovanje pokazalo, da ima KUL potrebno večino za oblikovanje nove vlade. V DeSUS-u napovedujejo, da bodo konstruktivno nezaupnico podprli vsi štirje njihovi poslanci. To je ta teden vodja poslanske skupine Franca Jurša sporočil tudi premierju Janezu Janši, ki je prejšnji teden njihovo stranko pozval, naj se odločijo glede sodelovanja z vlado, v kateri ima DeSUS še vedno kmetijskega ministra Jožeta Podgorška. Jurša je premierju še zagotovil, da DeSUS v nobenem primeru ne namerava biti ekstremna opozicija.

Pahorja zavrnil v treh strankah

Predsednik republike Borut Pahor je v ponedeljek predsednike parlamentarnih

strank povabil na srečanje, na katerem bi rad preveril stališča o svojem predlogu, da bi bilo dobro, da bi stranke dosegle strinjanje o osredotočenju na spopad z epidemijo, okrevanje po njej in predsedovanje EU. Povabila nista sprejela Marjan Šarec (LMŠ) in Luka Mesec (Levica). Oba sta Pahorju očitala, da je v desetih mesecih vlade Janeza Janše molčal ob poskusih uničevanja pravnega reda in preseganja vladnih pooblastil. Šarec je Pahorju predlagal, naj se raje temeljito pogovori z Janšo. Tudi iz DeSUS-a so Pahorja obvestili, da se srečanja ne bodo udeležili, ker zaradi skorajšnje vložitve konstruktivne nezaupnice predlagan sestanek v tem trenutku ni najbolj primeren. Predsednik republike je prejete košarice komentiral z besedami, da lahko načelno zavračanje dialoga vodi v izključevanje, glede srečanja pa ima sicer visoka pričakovanja. Skupina vidnih posameznikov iz družbeno-političnega življenja (med drugim Franjo Bobinac, Janez Sušteršič, Kristijan Musek Lešnik, Žiga Turk, Igor Masten, Matej Avbelj, Romana Jordan in Marko Noč) pa je ta teden politiko, medije in mnenjske voditelje pozvala k umiritvi strasti, preseganju delitev in skupnemu reševanju izzivov.

Ovadbó zoper Prešička zavrgli

Državno tožilstvo je januarja zavrglo kazensko ovadbo zoper nekdanjega ministra za kulturo Dejana Prešička, ki je bila vložena zaradi domnevne zlorabe uradnega položaja in šikaniranja na delovnem mestu. Prešiček je preko družbenih omrežij sporočil, da je odločitev tožilstva potrdila njegovo prepričanje, da v času vodenja ministrstva ni storil ničesar kaznivega. Prešiček je kot minister odstopil januarja 2019 po dobrih štirih mesecih dela.

Prvi sestanek od uvedbe stavke

V torek sta se prvič srečala vladna pogajalska skupina pod vodstvom državne sekretarja Franca Kanglerja in stavkovni odbor Policijskega sindikata Slovenije, ki stavka že od 11. januarja. Po Kanglerjevih besedah je bil sestanek, na katerem so sprejeli nekaj izhodišč za nadaljnja pogajanja, uspešen. »Ocenjujem, da lahko vsa izhodišča in vsebinska vprašanja s stavkovnim odborom policijskega sindikata zaključimo v roku 14 dni,« je dejal. V policijskem sindikatu pa so ocenili, da je bil vzpostavljen socialni dialog, ki je nujen potreben za reševanje odprtih vprašanj.

Slovinci v zamejstvu (784)

Praznični spomin na Messnerja

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Nadležna in zahrbtna epidemija vpliva na kulturno življenje. Zaradi nje bo tudi letošnje praznovanje 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika, drugačno, kot je bilo v preteklosti. Večinoma bo potekalo po spletnih povezavah.

Takobtudinaavstrijskem Koroškem, kjer osrednji kulturni organizaciji Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza načrtujeta slavnostno prireditev na sam praznični dan, v ponedeljek, 8. februarja, ob 19. uri. Spremljati jo bo mogoče v rubriki Kino v karanteni na povezavi <http://kvk.slo.at>, lahko pa tudi na povezavi Krščanske kulturne zveze in Slovenske prosvetne zveze. Organizatorji so jo imenovali Beseda je kulturnemu človeku dragulj,

posvečena pa bo 100. obletnici rojstva in 10. obletnici smrti koroškega slovenskega pesnika, pisatelja, dramatika, esejista, scenarista in prevajalca Janka Messnerja. Rojen je bil 13. decembra leta 1921 v vasi Dob/Aich pri Pliberku, umrl pa je 26. oktobra leta 2011 v Celovcu. Vse življenje je bil na strani ponižanih, preganjanih ali na kakršen koli način zaznamovanih, kar ni čudno, saj je bil

Med Slovenci na Koroškem in tudi v Sloveniji je bila z odobravanjem sprejeta odločitev avstrijskih zveznih oblasti, da so Zakon o plebiscitni donaciji, ki jo je Republika Avstrija ob stoletnici plebiscita namenila slovenskim organizacijam in društvom na Koroškem, objavili tudi v slovenščini. Zadnjič se je to zgodilo leta 1955. Ob tem je zanimivo povedati, da je zadnja leta obstoja avstro-ogrska monarhija objavljala zakone tudi v slovenščini.

že leta 1942 mobiliziran v kazenski bataljon nemškega Wehrmachta, po vrnitvi domov pa so ga angleške okupacijske oblasti zaprle, nato pa je pobegnil v Jugoslavijo, kjer je na Ravnah na Koroškem končal gimnazijo, v Ljubljani pa na Filozofski fakulteti diplomiral iz slavistike. Leta 1955 se je vrnil na Koroško, kjer je bil več let nezaposlen, od leta 1963 do leta 1980 pa je bil profesor na

Pisatelj, pesnik, dramatik, publicist in prevajalec ter vztrajni borec za pravice Slovencev in drugih ponižanih Janko Messner se je rodil pred stotimi, umrl pa je pred desetimi leti. / Foto: Wikipedija

Slovenski gimnaziji v Celovcu. V Sloveniji je bil nagrajenec Prešernovega sklada, v Avstriji pa je za dvojezično literarno ustvarjanje prejel avstrijski častni križ. Koroško deželno nagrado pa je odklonil, ker dežela ni spoštovala zakonov pri postavljanju dvojezičnih krajevnih tabel. Na slovesnosti bodo sodelovali mnogi znani koroški umetniki in ustvarjalci, o njem pa bodo pripovedovali

Marica Poertsch, Franc Kuežnik, Jani Oswald, Tone Partljič in Peter Turini.

Zadnji dan januarja so tradicionalno praznično prireditev organizirali tudi v Katoliškem domu prosvete v Tinjah, vendar po sili razmer tokrat v spletni predstavitvi. Govornik je bil literat in tajnik Krščanske kulturne zveze iz Celovca Martin Kuchling, pel pa je zbor Pevskega društva Lipa iz Velikovca.

Po svetu

Veliki zeleni zid

Gre za afriški projekt, s katerim bi dosegli dva velika cilja: zaustavili bi širjenje puščave iz Sahare proti jugu, hkrati pa dosegli notranjo pomiritev v državah, ki jih že vrsto let prizadevajo suša, lakota in mnogi konflikti ...

MIHA NAGLIČ

Od Senegala do Džibutija

Pravzaprav ne gre za zid. »Zeleni pas dreves, grmičevja in travnikov ob južnem robu Sahare naj bi bil širok 15 kilometrov in naj bi se raztezal kar 7775 kilometrov od Senegala na zahodu do Džibutija na vzhodu, vmes pa prečkal še devet držav – Mavretanijo, Mali, Burkina Faso, Niger, Nigerijo, Čad, Sudan, Etiopijo in Eritrejo. Sama ideja je stara že nekaj desetletij, a je znova zaživele leta 2002 na konferenci v čadski prestolnici N'Djamena, ki je bila posvečena boju proti širjenju puščav in sušam. Pet let pozneje so jo uradno potrdili tudi afriški voditelji in ustanovili so Pobudo za veliki zeleni zid Sahare in Sahela, ki si je za glavni cilj zadala boj proti družbenim, gospodarskim in okoljskim posledicam širjenja puščave in degradacije tal. Prav saheljski pas bo po napovedih strokovnjakov zaradi podnebnih sprememb in posledičnega izginjanja zelenih površin od vseh delov sveta občutil najhujše posledice. Najbolj bo prizadeto kmetijstvo, kar bo ogrozilo samo obstoj prebivalcev tega območja, kjer je za večino zemlja edini vir preživetja. Po ocenah Združenih

narodov 40 odstotkov Afrike ogroža širjenje puščav in ob nadaljevanju tega pojava bi bili lahko do leta 2025 izgubljeni dve tretjini obdelovalnih površin. Svetovni program za hrano (WFP) ocenjuje, da v Sahelu trenutno zaradi lakote trpi 11 milijonov ljudi. Namen pobude je tudi spremeniti napačno razumevanje širjenja puščave, saj ne gre za spreminjanje zelenih površin v puščavo zaradi premikanja peščenih sipin, ampak imamo opraviti z degradacijo tal v sušnih območjih, ki je posledica različnih dejavnikov – od človekovih pritiskov na krhke ekosisteme do krčenja gozda in podnebnih sprememb. Projekt je dobil podporo številnih afriških in mednarodnih organizacij, med njimi Združenih narodov, Evropske unije in Svetovne banke, ki so obljubili sredstva v višini treh milijard dolarjev.«

Senegal in Niger

»Senegal je bil prva država znotraj pobude, ki se je lotil dela in že žanje uspehe. Po podatkih Organizacije ZN za hrano in kmetijstvo (FAO) so na 27.000 hektarjih izčrpane zemlje zasadili 11 milijonov dreves. Da ne bi ponovili napake z uvažanjem temu okolju tujih vrst, so skupine agronomov,

botanikov in pedologov pazljivo proučile pravo izbiro rastlin. Večina posajenih dreves je vrsta akacije Senegalia senegal, ki poleg blagodejnega vpliva na zemljo prinaša tudi ekonomske učinke, saj se njen gumi, pridobljen iz suhega izvlečka soka debla, uporablja v zdravstvene namene, predvsem pri zaščiti dlesni in žrela, njeni sadeži pa so koristni, saj so krma za živali. Prav to je namen projekta, pri katerem, kot poudarjajo pobudniki, ne gre samo za preprosto sajenje dreves, ampak za vključevanje tamkajšnjih skupnosti v lokalne rešitve za lokalne težave. Projekt tako predvideva, da vsaka država oblikuje lasten pristop za ozelenjevanje, izboljšanje kakovosti prsti in sodelovanje domačinov. V Nigru so izbrali drugačen način, v kar jih je prisilila katastrofalna suša v 80. letih prejšnjega stoletja. Namesto tradicionalnega izsekavanja gozdnatih površin za pridobivanje obdelovalne zemlje so ponekod naravni vegetaciji pustili prsto pot in okoli nje začeli saditi poljščine. To jih je pripeljalo do presežka hrane in skoraj pet milijonov hektarjev z drevesi. Nekateri strokovnjaki so celo prepričani, da je proces naravne regeneracije boljši od samega sajenja dreves.«

Mali, Nigerija in Čad

»Mali se je iz ene najbolj stabilnih afriških držav po vojaškem udaru spremenil v razdeljeno državo, potem ko so kaos izkoristili tuareški uporniki in z Al Kaido povezani skrajneži, ki so zavzeli sever države. Posredovala je francoska vojska in skrajneže pregnala v odročne predele, a razmere še zdaleč niso varne za sajenje dreves. Tudi sever Nigerije je v zadnjih nekaj letih postal bojno prizorišče skrajne skupine Boko Haram, ki si želi v tem delu najbolj poseljene afriške države oblikovati islamsko državo. Pred letom dni so oblasti sprožile vojaško operacijo in v nekaterih severnih delih razglasile izredne razmere, a večjega uspeha niso dosegle. Vzpon skrajnežev je predvsem posledica revščine in zanemarjanja severnega dela največje afriške proizvajalke nafte, kjer se zato pripadniki različnih etničnih skupin pogosto spopadajo prav za redke naravne vire in obdelovalne površine. V Čadu delujejo različne uporniške skupine, medtem ko naj bi v sosednjem Sudanu zeleni pas prečkal pokrajino Darfur, kjer je nasilje v zadnjem času pojenjalo, a se tam vseeno nadaljuje neizprosni boj za vodne in druge naravne vire.« (Vir: MMC RTV SLO)

Satelitski posnetek Sahare. Veliki zeleni zid naj bi potekal v pasu, kjer puščava prehaja v savano, iz rumenega v zeleno.

Akacijeva drevesa so stražarji, ki naj bi zaustavili širjenje saharške puščave proti jugu. Na sliki Wadi Archei v gorovju Ennedi v Čadu. / Foto: Wikipedija

Vas Telly v Maliju v območju Sahel, kjer so ljudje pod dvojnimi pritiski – puščave in islamskih skrajnežev.

Nove knjige (574)

Vojna nima ženskega obraza

MIHA NAGLIČ

»Blizu Stalingrada ... vlečem dva ranjenca. Najprej malo vlečem enega, ga pustim, vlečem drugega. In tako ju vlečem po vrsti, ker sta težko ranjena, ju ne morem pustiti sama. Oba imata, kako naj to opišem, oba imata rane visoko na nogah, krvavita. Vsaka minuta je dragocena, prav vsaka. In ko sem bila že nekoliko dlje od bitke, ko je bilo že manj zadimljeno, nenadoma ugotovim, da vlečem enega našega tankista in enega Nemca ... Bila sem zgrožena: naši tam umirajo, jaz pa rešujem Nemca. Pograbila me je panika ... Tam, v dimu, nisem opazila ... Videla sem le človeka, ki umira, človeka, ki kriči ... A-a-a ... Oba sta ožgana, črna. Enaka. Zdaj pa sem

opazila: tuj medaljon, tuja ura, vse je tuje. Ta prekleta uniforma. In kaj naj zdaj? Vlečem našega ranjenca in razmišljam: 'Naj se vrnem po Nemca ali ne?' Vedela sem, da bo, če ga pustim, kmalu umrl. Zaradi izgube krvi ... In splazila sem se po njega. Še naprej sem vlekla oba ... To je namreč Stalingrad ... Najstrašnejše bitke. Najhujše. Draga moja ... Nemogoče je imeti eno srce za sovraštvo, drugega pa za ljubezen. Človek ima samo eno srce in jaz sem vedno razmišljala o tem, kako naj rešim svojega. Po vojni sem se dolgo bala neba, bala sem se celo dvigniti pogled proti nebu. Bala sem se videti zorano zemljo. Po njej pa so že mirno hodile vrane. Ptice so vojno hitro pozabile ...« (str. 411–412)

Ko človek, ki ni osebno skusil druge svetovne vojne, bere to knjigo, se mu ne zdi realna, deluje nadrealistično. Slovenski upor proti okupatorju in slovenska državljanska vojna veljata za hudo, a sta miniaturna v primerjavi s tem, kar se je v tistih letih dogajalo v spopadu med Nemci in Sovjeti. To je bila res totalna vojna, spopad na življenje in smrt. V njem je na sovjetski strani sodelovalo tudi okrog milijon žensk, kar je prav tako svetovnozgodovinski fenomen. Bile so zdravstvene delavke, ostrostrelke, mitraljezke, poveljnice protiletalskih enot, vojaške inženirke

... »Prisotne so bile na vseh vojaških področjih, tudi na najbolj 'moških'. Pojavila se je celo jezikovna težava: ženske oblike besed 'tankist', 'pešak', 'artiljerist' do takrat niso obstajale, ker ženske tega prej niso počele. Ženske besede so se rodile prav tam, med vojno ...« Iz pričevanj, ki jih je zbrala in v to pretresljivo romaneskno kroniko oblikovala beloruska novinarka, pisateljica in nobelovka Svetlana Aleksijevič, je razvidno, da so mnoge od teh žensk v tistih letih začasno izgubile menstruacijo ... Saj, bojvniki je tako in tako nimajo, krvavijo iz ran.

Svetlana Aleksijevič, Vojna nima ženskega obraza, prevedel Jani Rebec, Goga, Novo mesto, 2020, 420 strani

Pogovor

Zdaj ga ima tudi Prešeren

Magda Zore,
Jože Trobec

Imajo ga reformatorji s Primožem Trubarjem, ima ga Ivan Cankar, ob letošnjem slovenskem kulturnem prazniku ga dobiva tudi France Prešeren. Zgodbo o našem velikem pesniku v Stripu o Prešernu predstavlja scenaristka Magda Zore, sicer zgodovinarka in etnologinja v Gorenjskem muzeju, in risar akademski slikar Jože Trobec. V stripu, ki ga odložimo šele, ko ga preberemo do konca, izvemo marsikaj zanimivega o Prešernovem življenju.

IGOR KAVČIČ

V zadnjih letih je izšlo kar nekaj stripovskih biografij znanih Slovencev, med drugim sta jo dobila Cankar in Trubar – Prešeren pa kot da je čakal na pogumnega »izzivalca«. Prepričan sem, da se spomnita trenutka, ko sta se odločila ugrizniti v jabolko zgodbe našega pesniškega velikana?

Magda: Idejo sva dobila ob nastajanju najinega prvega stripa, ki je del potujoče razstave o graditelju bohinjskega predora Maksu Klotiču. Prešeren v stripu – takoj sva se strinjala! Nadaljevalo se je tako, da me je Jože naslednji dve leti vsaj dvakrat na teden vprašal, ali sem že začela pripravljati scenarij in besedilo. Od mene pa nič. V nedogled sem se odločala med različnimi koncepti. Za otroke ali odrasle? Sproščeni, zelo avtorski pristop ali samo preprost, zelo verodostojen sprehod skozi pesnikovo življenje?

Včasih se zdi, da o pesniku vemo vse – tako o njegovem življenju kot o Prešernu kot slovenskem literarnem kanonu. Pa vendar, kakšen je bil torej vajin izziv pri snovanju stripovske zgodbe?

Magda: To je zanimivo vprašanje. Kaj pravzaprav vemo o Prešernu? Kakšen odnos imamo do njega? S tem imam res veliko izkušnje. V Prešernovem spominskem muzeju v Kranju vsako leto gostimo na tisoče skupin, večji del so to šolarji, stari okrog 14, 15 let. Že ob vstopu običajno vpijejo: »Prešeren je bil pijanec, kajne?« Ob sprehodu po muzeju pa mi pogosto še profesorica slovenščine zaupno zašepeta na uho, da Prešerna ne mara, ker je bil tako grd do Ane; in pil je pa mlada dekleta nadlegoval ... Prav zabavno je ob tem pomisliti na poročila nekdanjega ljubljanskega policijskega urada o pesnikovi osebnosti. Očitali so mu »neurejeno življenje, pijančevanje, čutnost in nelepe navade«. Zaradi teh poročil so bile prošnje za advokaturu ena za drugo zavrnjene. Občutek imam, da še vedno veliko ljudi v svojih glavah nosi zoprne male policijske uradnike. Pri oblikovanju zgodbe sem poskušala usmerjati pozornost na tisto, zaradi

česar smo Prešerna postavili na piedestal in utišati te ozkosrčne »policaje« v naših glavah.

Strip poteka v kronološkem zaporedju od pesnikovega rojstva do njegove smrti, od Vrbe do Kranja. Magda, kako ste se lotili zgodbe, katere glavne točke ste si obilo čtiva na to temo izbrali za nosilne v stripu?

Posameznika ne moreš razumeti, če ga iztrgaš iz njegovega časa in okolja, tudi Prešerna ne. Zato sem se trudila, da sem ga, kolikor je v stripu to sploh mogoče, umestila v zgodovinsko ozadje. Res pa je bila dilema, ali naj se strip začne z rojstvom v Vrbi ali z obdobjem začetkov njegovega pesnikovanja. Bolj sem bila naklonjena temu, da otroštvo izpustim. Ampak ljudje imajo tako radi Vrbo in tisto kamro z zibko pa cerkev sv. Marka ... Mislim, da ljudje Prešerna dojemajo bolj skozi te idilične podobe, kakor pa skozi njegovo poezijo. Izjema sta morda samo Zdravljica in sonet o Vrbi.

Se strinjam in hkrati opazam, da v stripu niso uporabljeni najbolj znani verzi. Namenoma?

Namenoma jih skoraj ni.

Na 57. strani stripa srečamo Prešerna v podeželskem Kranju z nergaško sestro Katro in prav posebno čepico.

Magda Zore in Jože Trobec nam Prešerna predstavljata v stripu, v teh dneh tudi na razstavi v Prešernovi hiši.

Jože, v vašem dolgoletnem in bogatem slikarskem opusu se ob klasičnem slikarstvu posvečate še ilustraciji in predvsem karikaturi. Je strip vaš novi izziv – ob Prešernu ste lani izdali tudi Basni v stripu?

Jože: Strip me je vedno privlačil. Na akademiji sem želel diplomirati iz stripa, pa so me pred dobrimi štiri desetletji gledali, kot da bi padel z lune. No, vsaj za teoretični del diplome so popustili, v praktičnem delu pa ne.

Strip zahteva veliko časa. Zdaj si ga končno lahko vzamem. Po Basnih in Prešernu že iščem nov navdih.

Na nekaterih mestih, recimo na nebu nad Vrbo, zasledimo tudi vaš slikarski podpis ...

Jože: Res je, nekaj svobode sem si vzel, ko je pa že Prešernu prav svoboda toliko pomenila ... Kljub temu pa sem se odločil za dokaj klasično stripovsko risbo.

Vrniva se k Prešernu – kako ste izrisali njegovo podobo? Neke vrste izhodišče je brzkone portret, ki ga je Goldenstein naslikal po pesnikovi smrti in je bil vzor večini kasnejših upodobitev. Ampak njegova podoba v otroških, najstniških in študentskih letih je seveda popolna neznanka ...

Jože: Kot karikaturist sem pridobil veliko rutine pri iskanju značilnih potez določenega obraza. To mi je zelo pomagalo. Mlad obraz je polnejši, mehkejši, osnovne poteze pa ostajajo.

Kako sta sicer snovala strip? Je končni scenarij zahteval le še risbo ali je delo potekalo spontano od strani do strani?

Magda: Od strani do strani. Jože se je ves čas šalil, da delava »iz rok v usta«. Šele nekje od polovice dalje sva si, ker sva se zavedala omejitve obsega, naredila natančnejši načrt do zadnje strani.

Kaj je pri delu zahtevalo največ napora, na katerih mestih je bilo potrebnih največ

preverjanj, ponovnih razmislekov, iskanja pravih rešitev, naj gre za zgodbo ali pa risbo?

Magda: Vsak začetek je težak, kajne? Ko je bil Jože že ves nestrpen, sem sama dokončevala drug projekt, pa me je začel z risanjem prehitevati. Bilo je kar zabavno. Za tedanja stavbo liceja je Jože prav lepo narisal kupolo ljubljanske stolnice. Jaz sem zahtevala, da se izbriše, saj sem vedela, da so kupolo zgradili šele nekaj desetletij kasneje. In jo je izbrisal. Pa sem natančneje pobrskala po literaturi in ugotovila, da je pred tem stolnica imela prav takšno kupolo, le da je bila lesena. »Jože, kupolo je treba spet narisati ...«

Zelo sva se trudila, da so risbe čim bolj verodostojne. To je zahtevalo ogromno brskanja po slikovnih predlogah. Ste vedeli, da so trnovsko cerkev takšno, kot je danes, zgradili precej po tistem usodnem srečanju pesnika in njegove muze? Da je bila Kazina, katere član je bil tudi Prešeren, na Kongresnem trgu šele od 1838 dalje, prej pa drugje? Tudi Julija ni živela v hiši na Wolfovi ulici, kjer je danes njen relief, temveč v stavbi levo od nje ... Veliko takih podob sva morala reševati.

Ko se na 57. strani ob negodovanju sestre Katre pesnik odpravlja »na zrak« v kranjske gostilne, ne nosi cilindra, ampak drugačno pokrivalo. Spomnim se ga izpred let z razstave, ki sta jo pripravila v Kranjski hiši. Kako je s tem – klobuk ali čepica?

Seveda je nosil tudi cilindar, menda prav posebno visokega. V zadnjih letih pa pogosto tudi kapo s »šildom«. O tem je zapisanih več pričevanj. Pred marčno revolucijo so takšne čepice nosili pariški pa tudi dunajski delavci in študenti. Ves čas se sprašujeva, ali je ni kdaj za šalo obrnil okrog, da je bil »šild« zadaj.

Stripi so pogosto namenjeni najmlajši publiki. Zakaj ga v branje priporočata vsem generacijam?

Če bi strip namenila prvošolčkom, bi bil precej omejen na rojstno hišo, zibko, lipo sredi vasi in fige, ki naj bi jih Prešeren po Kranju delil otrokom. Želela sva povedati in narisati vsaj malo več.

»V zadnjih letih pa pogosto tudi kapo s 'šildom'. Pred marčno revolucijo so takšne čepice nosili pariški pa tudi dunajski delavci in študenti. Ves čas se sprašujeva, ali je ni kdaj za šalo obrnil okrog, da je bil 'šild' zadaj.«

Pogovor

Le s cepljenjem nazaj v normalo

Mag.
Marija
Magajne

»Verjamem, da smo ljudje dovolj ozaveščeni in odgovorni do sebe in drugih, da se zavedamo, da nam bo edino cepljenje omogočilo vrnitev v normalno življenje.« je v pogovoru na temo covid-19 med drugim povedala državna sekretarka na ministrstvu za zdravje mag. Marija Magajne, ki je tudi osebno povezana z Gorenjsko – skozi življenje in delo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ko je v Slovenijo pred novim letom prispela prva pošiljka cepiva proti covidu-19, ste dejali: »Ta dan je bil res nekaj posebnega, kar nam je vlilo dodatnega optimizma.« Kaj lahko pričakujemo, če ne bi dosegli vsaj 60, 70-odstotne precepljenosti za zaščito populacije?

Covid-19 že skoraj eno leto kroji dobršen del našega vsakdana. Napori, ki jih po vsem svetu vlagamo v omejevanje širjenja te bolezni, so le deloma uspešni. Verjetno si nihče med nami ne predstavlja, da bi več let morali živeti z ukrepi in omejitvami, ki smo jim priča od lanskega marca. Cepivo zato res pomeni upanje za ves svet. Verjamem, da smo ljudje dovolj ozaveščeni in odgovorni do sebe in drugih, da se zavedamo, da nam bo edino cepljenje omogočilo vrnitev v normalno življenje.

Cepivo v prvih pošiljkah prihaja v manjših količinah. Kdaj pričakujete, da bodo dobave večje in kdaj naj bi začeli cepiti tudi mlajšo, zdravo populacijo?

Slovenija se je tako kot druge države EU pridružila skupnemu naročilu cepiv. EU je v okviru skupnega evropskega naročila sklenila pogodbe z različnimi proizvajalci cepiv še v obdobju njihovega razvoja in tega tudi finančno podprla. Namen je bil pravočasno zagotoviti ustrezne količine cepiva za vse prebivalce EU, in sicer enak delež na številno prebivalcev. Dejanska dobava cepiva je odvisna od postopka preskušanja in registracije posameznega cepiva pri Evropski agenciji za zdravila. Ta je do sedaj dovolila uporabo cepiv proizvajalcev BioNTech in Pfizer, Moderna ter AstraZeneca. Po prvih obetavnih napovedanih količinah cepiv so vsi proizvajalci napovedali večje ali manjše zamude in odstopne od prvotno načrtovanih. Zato je napovedovanje predvidenih količin zelo nehalno. Vseeno upamo, da bi v drugem četrtletju tega leta že lahko začeli cepljenje širše populacije.

Je pričakovati, da bomo za prehod meje potrebovali neko dokazilo, da smo bili cepljeni proti covidu-19?

Razprave o t. i. enotnem evropskem potrdilu

Mag. Marija Magajne / Foto: arhiv MZ

o cepljenju potekajo, dokončnega dogovora še ni. Zelo verjetno bo to aktualno najkasneje takrat, ko bo cepiva dovolj za vse. Tako potrdilo bi lahko pomagalo pri vzpostavljanju varnejšega sistema potovanja.

V prvi vrsti ste glas stroke, kajti v medicini ste specializirali ravno s področja epidemiologije. Kako učinkovito imate epidemijo pod nadzorom?

Epidemiologija, s katero sem se na začetku svoje poklicne poti spoznavala na Gorenjskem, je bila povezana z obvladovanjem nalezljivih bolezni. Mnogih od teh bolezni na našem območju skoraj ne srečamo več. Zato je marsikdo verjel, da nalezljive bolezni ne bodo več problem. Ta epidemija nas je opomnila na to, da nalezljive bolezni pomenijo stalno grožnjo. Ker je šlo za novo bolezen, še vedno nimamo vseh odgovorov. V Sloveniji je veliko dobrih epidemiologov, poleg tega pa je izjemno pomembno znanje in sodelovanje strokovnjakov z drugih področij medicine, mikrobiologije, matematike in številnih drugih.

Katera znanstvena dejstva bi sporočili tistim, ki v resnost SARS-CoV-2 in v cepivo še vedno ne verjamejo?

Namesto navajanja dejstev bi spomnila na nekatere bolezni, ki jih zaradi cepljenja danes skoraj ne poznamo več. Take bolezni so na primer davica, otroška paraliza in črne kože in še bi lahko naštevale. Naše mame so te bolezni poznale. Ko je bilo na razpolago cepljenje,

so otroke nesle k cepljenju, saj so dobro vedele, kaj pomeni, če ne bi bili cepljeni in bi zboleli. Tudi sama sem kot otrok v epidemiji ošpic, ko v Sloveniji še ni bilo cepiva, prebolela ošpice s hudo komplikacijo vnetja možganske ovojnice. Pojav manjših ali večjih izbruhov ošpic v zadnjih letih nas opozarja na to, kako je pomembno, da precepljenost otrok ostane visoka.

Ali je zaradi zahtevnih koronarazmer postavljenih manj drugih diagnoz, kot so denimo rakava obolenja?

Epidemija za vsakega izmed nas in za sleherni sistem v državi predstavlja velik izziv. Zdravstveni sistem se je moral praktično čez noč prilagoditi. Najprej je bilo treba pripraviti postelje za bolnike, okužene s koronavirusom, na covidne oddelke pa razporediti tudi zdravstveno osebje, ki je prej opravljalo druge naloge. Enako je veljalo za primarno zdravstveno varstvo, kjer so zelo zgodaj vzpostavili vstopne točke in covidne ambulante. Posledično so se prenehali izvajati tisti programi, ki kratkoročno ne pomenijo negativnega vpliva na zdravje, kot so nekateri preventivni programi. Nekateri nenujni posegi so se izvajali v omejenem obsegu. Ob obiskih v bolnišnicah in pri drugih izvajalcih smo opažali veliko truda, da so pacientom v največji možni meri na voljo vse potrebne zdravstvene storitve. Čas po epidemiji bo po eni strani treba nameniti odpravi zastankov, po drugi pa okrepitevi zdravstvenega sistema.

Ključen za postopno sproščanje ukrepov je poleg znižanja števila okužb v populaciji manjši pritisk na bolnišnice. Sami ste imeli uvid v bolnišnično delo, med letoma 2004 in 2005 ste vodili Kliniko Golnik. Kaj se je v sedanjih epidemiji pokazalo kot najbolj kritično na področju zdravstva, že imate na ministrstvu konkretne rešitve za posamezne probleme?

Že pred leti, ko se je o pripravah na morebitno pandemijo veliko govorilo in tudi pripravljalo, je bilo največ pozornosti namenjene obremenitvi zdravstvenega sistema. Z matematičnimi modeli je bilo predvideno, koliko kapacitet bi potrebovali ob določenem deležu bolnih oseb, ki pričakujejo bolnišnično oskrbo. V realnosti se je pokazalo, da je največji problem zelo hitro naraščanje števila okuženih in s tem hitro naraščanje potreb po bolnišnični oskrbi. Vsi zdravstveni sistemi imajo določeno možnost prilagajanja, ki pa ni neomejeno.

Kakšen je pomen množičnih testiranj s hitrimi antigenimi testi?

Dokler ne bomo dosegli ustrezne precepljenosti, je nujno omejevanje širjenja okužb. Če nam okužbe z upoštevanjem preventivnih ukrepov (vzdrževanje medsebojne razdalje, nošenje mask in drugi) ne uspe preprečiti, je pomembno, da jo pravočasno odkrijemo. V zadnjih mesecih je postala zelo pogosta uporaba hitrih antigenih testov. Ti testi so nekoliko manj zanesljivi kot klasična PCR-metoda

dokazovanja virusa, vendar pa so hitrejši in dostopnejši. Namenjeni so iskanju morebitno okuženih, ki ne kažejo znakov bolezni ali pa so ti tako blagi, da osebe ne bi iskale zdravniške pomoči. Zelo verjetno bo razvoj na tem področju šel v smeri testov, ki jih bomo lahko opravili sami.

Znanstveni magisterij ste zaključili s področja javnega zdravja v Sloveniji. Med drugim ste vodili nekdanji Zavod za zdravstveno varstvo Kranj in Inštitut varovanje zdravja, sedanjí NIJZ. Bili ste na položaju vršilke dolžnosti generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno varstvo na ministrstvu za zdravje, zdaj ste na ministrstvu državna sekretarka. Kakšen je vaš delovni vsakdan?

Ministrstvo za zdravje je trenutno najpomembnejše ministrstvo v državi, pa vendarle po številu zaposlenih eno najmanjših. Zato je treba poprijeti za vsako delo, od usklajevanja med posameznimi resorji do čisto operativnih zadev. V tem času je veliko nalog povezanih z epidemijo. Brez ekipe zavzetih in požrtvovalnih sodelavcev bi bilo izvajanje vseh nalog praktično nemogoče.

Svojo poklicno pot pa ste začeli kot zdravnica pripravničnica v Osnovnem zdravstvu Gorenjske ...

Takoj po opravljenem pripravništvu sem se zaposlila na Zavodu za zdravstveno varstvo v Kranju in kmalu začela specializacijo iz epidemiologije. Z veseljem sem delala v odličnem kolektivu. Po dvajsetih letih dela v Kranju sem sprejela nov izziv, kasneje je bilo takih izzivov še nekaj. Na Gorenjskem sem si ustvarila družino in tam živela več kot trideset let. Moj sin še vedno živi na Gorenjskem, zato je to še vedno moj dom.

Kako se v epidemioloških valih »držimo« Gorenjci?

Na Gorenjskem je bilo v kratkem obdobju znatno več okuženih, a se je krivulja okužb kar hitro obrnila navzdol, kar bi lahko pripisali dobri ozaveščenosti in istočasno tudi upoštevanju ukrepov, saj je za obvladovanje epidemije potrebno stalno prilagajanje ukrepov novim spoznanjem in sodelovanje vseh nas.

»Ta epidemija nas je opomnila na to, da nalezljive bolezni pomenijo stalno grožnjo. Ker je šlo za novo bolezen, še vedno nimamo vseh odgovorov. V Sloveniji je veliko dobrih epidemiologov, poleg tega pa je izjemno pomembno znanje in sodelovanje strokovnjakov z drugih področij medicine, mikrobiologije, matematike in številnih drugih.«

Pogovor

Premalo časa za domoljubje

Anton
Rešek

Čprav je bila slavnostna akademija Mestne občine Kranj s podelitvijo priznanj zaslužnim občanom in občankam ob koncu minulega leta zgolj virtualna, pa so nagrajenci ponosno prejeli zaslužene nagrade. Naziv častnega občana za ohranjanje vrednot in zgodovinskega spomina o razvoju slovenske samostojnosti in državnosti si je zaslužil Anton Rešek, ki ugotavlja, da se v šolah zgodovini in domoljubju posveča premalo časa.

VILMA STANOVNIK

Od konca minulega leta ste častni občan mestne občine Kranj. Kaj vam to priznanje pomeni?

V sila neugodnem času sem kot občan mestne občine Kranj prejel laskavo priznanje častnega občana. V obrazložitvi je navedeno, da mi je bilo to priznanje podeljeno za zasluge pri ohranjanju vrednot zgodovine razvoja slovenske samobitnosti. Vesel in ponosen sem, da je moje delo in vložen trud pri ohranjanju spomina na zelo pomembno in z žrtvami izbojevano samostojnost opazila tudi moja lokalna skupnost. Prejeto priznanje pomeni tudi pohvalo za delo vsem mojim sodelavcem na področjih, kjer sem do sedaj deloval.

Lahko poveste kaj več o sebi?

Letos bo 78 let, ko sem ugledal luč sveta v Škofji Loki, natančneje v Stari Loki. Takrat je divjala druga svetovna vojna in že kot enoleten otrok sem izgubil očeta, ki je kot borec NOB postal žrtev belogardističnega divjanja. Po koncu vojne sva se z mamo preselila v Kranj, k njenim staršem, kjer sem odraščal in obiskoval osnovno šolo. Nato sem nadaljeval šolanje na elektrotehniški srednji šoli v Ljubljani. Pred šolanjem se je mama ponovno poročila in dobil sem polsestro. Očim je imel svojo avtomehanično delavnico in to področje me je vse bolj zanimalo. Po srednji šoli sem se vpisal na fakulteto za elektrotehniko, vendar sem po letu in pol prenehal študirati, saj me je potegnila avtomehanika. Zaposlil sem se kot avtomehaničar in kmalu odšel na službo vojaškega roka v Zadar, kjer sem služil v šoli za rezervne oficirje artilerijsko-raketnih enot protizračne obrambe. Po zaključku službe sem se poročil ter dobil sina in hčerko. Delal sem kot avtomehaničar ter opravil še šolanje na avtomehanični šoli v Škofji Loki. Ker je bil očim v pokoju, sem bil nekaj časa še samostojni obrtnik. Leta 1973 me je premagala želja po vojaškem udejstvovanju. Takrat se je pokazala možnost zaposlitve na Poveljstvu partizanskih enot na občini v Kranju in tam sem nadaljeval delo v nastajajoči Teritorialni

Častni občan mestne občine Kranj Anton Rešek / Foto: Gorazd Kavčič

obrambi, kjer sem ostal do leta 2003, ko sem odšel v pokoj kot pripadnik Slovenske vojske. Seveda sem bil aktiven udeleženec osamosvojitvene vojne, pripadnik Manevrske strukture narodne zaščite in, na kar sem še posebno ponosen, bil sem tudi komandant enega izmed 16 štabov TO v Sloveniji, ki niso v letu 1990 oddali orožja v hrambo JLA, kot je bil ukaz takratnega komandanta gen. Hočevarja.

Imeli ste različne funkcije, povezane z vojsko. Katere so vas najbolj zaznamovale?

V času službovanja od leta 1973 do upokojitve v letu 2003 sem šel skozi več obdobj, ki so jih zaznamovali različni dogodki. Seveda je vsak posebej pomemben, vendar moram omeniti obdobje začetka vodenja Občinskega štaba za teritorialno obrambo. Kot mlad častnik, še brez vseh vojnih izkušenj, sem postal kandidat za komandanta štaba, kot se je takrat imenovalo delovno mesto vodje. Spomnim se razgovora s takratnim republiškim sekretarjem za LO, zdaj že pokojnim Martinom Koširjem. Ko sva obdelala vsa bistvena vprašanja dela, mi je dejal nekako takole: Postavili te bomo za komandanta, če boš izplaval, boš v redu, sicer pa ne. Tako smo delali v partizanih. In tako sem v jeseni 1975 postal komandant TO Kranj in to dolžnost opravljal do maja 1991, ko sem prevzel nalogo pomočnika za zaledje na Pokrajinskem štabu TO Gorenjske. Po osamosvojitvi

sem opravljal odgovorne naloge pri prenovi vojašnic po Gorenjskem za sprejem mladih nabornikov in nato pri postavitvi temeljev Slovenske vojske. Svojo vojaško kariero sem zaključil s činom podpolkovnika.

Poleg številnih funkcij, povezanih z vojsko, ste bili aktivni tudi v športu in nekaterih drugih društvih. Kje vse in zakaj?

V času službovanja na Štabu Teritorialne obrambe Občine Kranj sem spoznaval razne ljudi in se aktivno udeleževal tudi na drugih področjih, ki pa so bila največkrat v povezavi z vojaškim poklicem. Moje delo se je odrazilo na obnovi strelišča v Struževem, bil sem vpet v delo in uspehe v strelstvu na Občinski strelski zvezi v Kranju, pomagal sem pri obstoju Karate kluba Kranj, deloval sem v Kinološkem klubu Kranj, najbolj pa sem užival v kegljanju. Veliko svojega znanja sem posvetil tudi pripravi kadra v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah za delo v narodni zaščiti. Veliko časa sem posvetil tudi delu v okviru Občinske zveze rezervnih vojaških starešin, vzgoji in dodatnemu usposabljanju rezervnih vojnihih častnikov in podčastnikov po krajevnih skupnostih nekdanje Občine Kranj. Tako sem zelo veliko prostega časa posvetil drugim, pomoči in znanja ter izkušenj potrebnim in mi je za hobije vedno primanjkovalo časa. Pri vsem tem je trpela tudi družina, saj smo bili vsi

skupaj samo v času letnih dopustov.

Se vam zdi, da mladim znano približati svojo zgodovino?

Kmalu po nastanku Slovenske vojske se mi je porodila misel, da je treba poiskati način, kako ohraniti spomine na aktivnosti iz osamosvojitvene vojne. Rodila se ideja o stalni razstavi in tako je začel nastajati kar muzej. S somišljeniki smo pridobili prostor v vojašnici v Kranju, začeli smo nabirati slikovni material in posamezne eksponate ter postavljati vse pridobljeno v naprej zamišljeno celoto. To je bilo kar težko delo, naš trud pa je bil poplačan 16. maja 2016, ko smo odprli svoj muzej o osamosvojitvenih dogodkih na Gorenjskem in posebej še v tedanji občini Kranj. V letu 2018 smo vse dopolnili še s slikovnim prikazom razvoja Teritorialne obrambe od začetkov do konca, skupaj petdeset let delovanja, vse do nastanka Slovenske vojske. Zavedali smo se, da je muzej ena oblika poznavanja naše zgodovine, zato sem kot takratni predsednik Pokrajinskega odbora Zveze veteranov vojne za Slovenijo Gorenjska prevzel še nalogo, da se pripravijo zapisi o dogodkih v naši polpretekli zgodovini in zberejo v poseben zbornik, kar nam je uspelo v zato postavljenem uredniškem odboru in zbornik smo izdali junija 2016. leta. Taki zborniki so izšli tudi v drugih pokrajinah, saj je to bil projekt Zveze veteranov vojne za Slovenijo. Ta

projekta, če jih tako imenujem, posebej muzej, sta namenjena predvsem mladim. Vendar rezultat ni pričakovano, saj je zanimanja zelo malo. Menim, da je za ogled premalo interesa po šolah, saj kot mi je poznano, se zgodovini in domoljubju posveča premalo časa. Potrebna je sistemska rešitev te problematike, kar bo naša skupna bodoča naloga. Priložnost, da se to izboljša, je že pred vrati. Letos bo minilo trideset let od osamosvojitve in to je idealna priložnost, da se od besed preide k dejanjem in se na kraju dogodkov mladi prepričajo o delih svojih očetov. Upam? Ne smemo pozabiti, kaj nam pomeni samostojnost in kako je bila pridobljena. To je treba spoštovati.

Trenutno ste najbolj aktiven kot predsednik OZVVS Kranj. Kakšna je vloga tega združenja?

V Kranju že 22 let deluje Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo, ki združuje veterane in veteranke iz nekdanje občine Kranj. Združujejo nas tovarštvo, negovanje tradicij, spomin na osamosvojitvene dogodke in skrb za bolne in ostarele udeležence vojne. Ena pomembnih nalog je tudi prenašanje svojih izkušenj na mlade, predvsem pri pridobivanju kadra za Slovensko vojsko. Za vse naloge, ki jih je veliko, skrbi jo predsedstvo in drugi organi, sam kot trenutni predsednik samo usklajujem delo in za uspehe nisem zaslužen samo jaz, temveč celotna ekipa, ki se ji za sodelovanje in pomoč pri uresničevanju letnih načrtov zahvaljujem. Pregovor, da vojska ne stoji za enim generalom, povsem drži.

Kako preživljate zadnje mesece, ko se je zlasti pri druženju marsikaj spremenilo?

Danes, ko si želim malo miru, ga ne najdem, saj se je pojavil nov, neviden sovražnik, če se izrazim po vojaško. Potrebna bo zbranost, da ga skupno premagamo in ponovno zaživimo, kot smo bili vajeni. Takrat bom, če mi bo zdravje dopuščalo, prosti čas izpolnil s sprehodi in obiski lepot po vsej Sloveniji. Bližje, blizu bloka, kjer stanujem, pa mi bodo delali družbo štirinožci.

»Danes, ko si želim malo miru, ga ne najdem, saj se je pojavil nov, neviden sovražnik, če se izrazim po vojaško. Potrebna bo zbranost, da ga skupno premagamo in ponovno zaživimo, kot smo bili vajeni. Takrat bom, če mi bo zdravje dopuščalo, prosti čas izpolnil s sprehodi in obiski lepot po vsej Sloveniji.«

30 let R Slovenije

Spomenka Hribar – sprava in desnica?

JOŽE DEŽMAN

Spomenka Diklić, por. Hribar, je bila rojena 25. januarja 1941 v Beogradu.

Njeni mami Jelici Diklić, roj. Mravlje, je 2. maja 1942 v Beogradu umrl mož Radenko, komunist, ki so ga mučili v zaporu Glavnjača, 7. maja 1942 pa so partizani v Podklancu umorili njeno sestro Frančiško (Fani). Radenkova mama je umrla v zavezniškem bombardiranju Beograda 16. aprila 1944. Jelica je bila ranjena.

Spomenko so kot siroto premeščali in nato nastanili »pri nunah v samostanu sv. Petke v Izvoru (pri Paraćinu), po vojni me je mama prišla iskat«. Bila je lačna, »da pa sem vso hrano izbruhala v krožnik, da sem imela uši kot uši in garje tako hude, da sem imela dober centimeter zgrizena ušesa in vsa hrastava, in da sem jokala za mamo.« Hribarjeva je 1985. v samostanu našla nuno, »ki me je varovala in grela s svojim telesom. To je bilo eno najbolj presunljivih srečanj v mojem življenju.«

Jeličin oče Jakob Mravlje je bil interniran v koncentracijsko taborišče Dachau,

kjer je umrl po osvoboditvi taborišča maja 1945.

Diklićeva se je po vojni s hčerko vrnila v rodne Žiri. Živeli sta z njeno mamo, težko. »Tako sem kot otrok spletala majhne venčke iz rož in jih polagala v Soro, da jih bo odnesla v Beograd, kjer je pokopan moj oče. Zelo sem ga pogrešala, zelo sem pogrešala 'pravo družino': očeta, mamo, brate, sestre; včasih sem škilila k sosedovim, da bi videla, kako sploh živi cela družina, kako so med seboj, kako so za mizo ... Take reči.«

Za Spomenko je bila odrešilna poroka s filozofom Tinetom Hribarjem. Dobil sta hčerki – Valentino in Dašo. Dašo je leta 2015 zloмила huda bolezen.

Hribarjevo zaznamuje način reagiranja, ki ga ilustrira dogodek iz srednje šole: »Sezonski delavci, ki so delali v loški Jelovici, so se obrnili na nas, mlade komuniste, naj pridemo pogledat, kako živijo in če lahko kaj naredimo zanje. Seveda sem šla gledat in njihove življenjske razmere so bile res nečloveške. Jasno, da sem o tem govorila na partijskem sestanku. In potem sem še nekaj

jezikala v dijaškem domu, kar vse je bilo za partijo motteče. In so me hoteli pokoriti, jaz se pa nisem dala, pobrala sem svoje stvari in šla domov.«

V javnost je stopila 1979. leta s člankom Boj za vrednote v Teleksu.

Leta 1984 je predlagala obelisk vsem žrtvam druge svetovne vojne, »na katerem naj bi pisalo: 'umrli za domovino.'« Zato so Hribarjevo izključili iz Zveze komunistov.

Ne pa ustavili. Bila je med vodilnimi aktivisti slovenske pomladi, Demosa, izvoljena v parlament, zavzeto se je borila za osamosvojitve, zavzemala se je tako za spravo kot svetovni slovenski kongres.

Po letu 1992 se je upokojila in vstopa v slovensko javnost kot privilegirani glas, ob katerem se neprestano krešejo mnenja.

Po njenem je, »obvarovana z vseh strani pred črnimi resnicami o komunizmu /.../ živela tudi sama, pač v 'komunističnih jasli- cah'!« Zato so jo dejstva o tistoističnih zločinih pretresla. Za 57. številko Nove revije je leta 1987 napisala spis

Avantgardno sovraštvo in sprava, uničujočo obsodbo komunistične ugrabitve partizanskega gibanja.

Zavzela se je za simbolni pogreb zamolčanih žrtev julija 1990 v Kočevskem rogu. Bila je za postavitev spomenika, ki danes stoji kot spomenik žrtvam vseh vojn in z njimi povezanih dogodkov.

Če je za vse mrtve vsaj načelno zagovarjala pravico do groba in spomina, pa je delila žive. Kot večne grešne kozle ustvarja »desnico« (od 1992 z zmedenim pozivom Ustaviti desnico ...) in »Janeza Janšo« (ko ni več jasno, čigav je Svet kot zarota ...). Kljub temu sta in desnica in Janša še nekako živa.

Zato je 1995. Aleksander Zorn zapisal: »Antigona pa se je spozabila. Pričela je preganjati žive in podžigati nove Polinejke zoper Eteokle. Postala je Kreonova straža. Vladarjeva garda. Postala je banalna Ismena. Kajti če rečeš sakralna enakost mrtvih, si šele na pol poti. Na pol poti do Antigone. Treba je sakralno enakost potegniti tudi v življenje živih ljudi. Morda bo treba začeti govoriti o sakralni enakosti živih.«

Spomenka Hribar / Foto: Nace Bizilj, fototeka Muzeja noveše zgodovine Slovenije

Hribarjeva nikoli ni sprejela mednarodno sprejetih načel tranzicijske pravičnosti.

Leta 2010 je po odkritju žrtev v rovu sv. Barbare v Hudi jami zahtevala: »Ampak prosim, naj se s tem neha. Če se bodo v prihodnje še odpirala grobišča ali posamezni grobovi, naj se to naredi brez oči javnosti, naj se uredi spomenik ali neko spominsko obeležje, travico okrog, potem se pa pokliče novinarje, da vidijo, da je to urejeno. Ne pa to, kar zdaj delajo. V resnici je že obsce- no razkazovati to grozo.«

Ob ljubljanski prepovedi pogreba umorjenih Romov pred kratkim se ni več oglasila.

Hribarjeva neprestano obsoja Antona Mahniča, da

naj bi s svojimi nauki konec 19. stoletja za vse večne čase sprl Slovence. Toda zgodovinar dr. Zvonko Bergant ugotavlja, da je Mahnič, »kot je razvidno iz primerjave njegovih spisov z naukom vodstva Cerkve, le dosledno skušal uveljaviti cerkvena stališča v konkretnem življenju.«

Skratka, Hribarjeva je pomembno sooblikovala slovenski prehod v demokracijo in samostojnost, bi pa bilo bolje zanjo in še za marsikoga, če bi, razen svoje iskrene volje po uveljavljanju svojega totalnega prav upoštevala strokovne standarde, ki so bili doseženi na področjih, v katera se spušča. Če bi včasih pomislila, preden začne streljati ...

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Dora Vodnik Pegam in križarsko gibanje

PETER COLNAR

Na publicistko, profesorico, germanistko in prevajalko Doro Vodnik Pegam, ki se je rodila 2. februarja 1898 v Škofji Loki in družini kleparja Jožeta Pegama in Jere, rojene Cirar, je močno vplivalo novokatoliško križarsko gibanje, ki se je pojavilo okoli leta 1924 v Mariboru in Ljubljani. Ni šlo za križarje in njihove vojne, ampak je ime povzelo pod vtisom revije katoliške mladine Križ na gori, ki ga je v Ljubljani vodil pesnik, kritik, urednik njen bodoči mož Anton Vodnik, s katerim se je poročila leta 1927. Gibanje katoliške študentske mladine je stremelo k prenovi katoličanov kot osebnosti. Ko Anton Vodnik ni bil več urednik, se Dora ni več oglasila do leta 1930. Revija je prenehala izhajati, zakonska zveza pa je ostala.

Dora je v Škofji Loki obiskovala osnovno šolo, med letoma 1914 in 1918 pa učiteljico pri uršulinkah. V letih 1919–1920 je bila učiteljica v Borovljah na Koroškem, kjer je v času pred plebiscitom pomagala rojakom in se udeleževala predavanj filozofije na univerzi v Gradcu. Po plebiscitu je prišla v Ljubljano, kjer je opravila diferencialne izpite na klasični gimnaziji. Med letoma 1921 in 1925 je na Filozofski fakulteti v Ljubljani študirala filozofijo, pedagogiko in nemščino. Po diplomu je med letoma 1926 in 1943 poučevala na učiteljskihi.

Razmišljala je o izobraženi ženski v sodobni družbi in protestirala ob ukinitvi ženskih letnikov na učiteljskih šolah. Po vojni je bila od leta 1945 do 1948 ravnateljica

bežigradske gimnazije, nato pa je do leta 1960 poučevala nemščino na Gimnaziji Poljane, ko se je upokojila. Pred upokojitvijo in po njej je honorarno učila nemščino na Ekonomski fakulteti, večerni gimnaziji na Šubičevi ulici in intenzivnih tečajih. Aktivno je sodelovala na pedagoških zborovanjih. Napisala je več učbenikov za nemški jezik, slovnico in slovarček, sestavila je nemški učbenik za odrasle in za slepe v Braillovi pisavi ter še naprej prevajala. Leta 1961 je prejela red dela s srebrnim vencem.

Šestega februarja 1975 je v Portorožu nenadoma umrla. Edvard Kocbek, ki je bil najprej idejni voditelj križarjev v Mariboru (Anton Vodnik pa v Ljubljani), je po svojem prihodu v Ljubljano postal voditelj križarstva in

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Novi vasi pri Žireh se je 1. 2. 1885 rodil slikar Franjo Kopač. Bil je prvi akademsko izobraženi slikar med Žirovcami. Dr. Ivan Tavčar je Franjevemu očetu svetoval, naj sina pošlje v šole, pozneje pa ga je pri šolanju tudi finančno podpiral.
- V Ljubljani je 2. 2. 1672 umrl jezuit, pridigar in pisatelj Jakob Škerl. Rodil se je v Škofji Loki okoli leta 1622. Od leta 1661 dalje je bil deset let redni slovenski pridigar v stolnici.
- V Škofji Loki se je 4. 2. 1854 rodil kemik in agronom Ernest Kramer. Področje njegovega raziskovanja so bile talne razmere in rodovitnost zemlje, organska in mineralna gnojila, sorte kmetijskih rastlin in sadja na Kranjskem.
- V Kamniku se je 4. 2. 1922 rodil kipar Jakob Savinšek. Njegovo obsežno zapuščino sestavljajo risbe, kipi, ilustracije, scenografije in tudi pesmi.
- V Kranju se je 6. 2. 1786 rodil zdravnik Florijan Sentimer. Leta 1836 je v Leipzigu izdal 131 strani obsegajočo broširano knjižico z naslovom Kolera je ozdravljiva. Predstavil se je kot »doktor medicine in svobodni zdravnik v Petrogradu«.

ga potegnil v krščanski socializem, je na njenem grobu izrekel bistvo Dorinih dolgoletnih prizadevanj: »Odkrivala si nam, da je krščanstvo izrazita vera ljubezni, da eros ni nekaj profanega,

ampak krščansko temeljnega. Odkrivala si nam, da je treba v krščanstvu okrepiti prav ljubezensko totalnost in tako združevati ljubezen do Boga z ljubeznijo do bližnjika in sebe ...«

Pedofili

GORAZD STARIHA

spolnost in nasilje

Silič je pojasnil, da sta mu bili obe dekleti sicer znani že od prej, videval ju je po gostilnah, na primer pri Slonu, kjer jima je večkrat dal kruha ali tudi kak krajcar. Od kod sta vedeli, kje je stanovan, ni imel pojma, najbrž sta ga že kdaj prej videli, ko je šel domov. Zavedal se je, da ni bilo pametno, da je otroka peljal v svojo sobo, in ne na primer na policijo. To je storil zgolj iz usmiljenja, ker, kot je že povedal, je bil tudi velik ljubitelj otrok. Tako je na primer že tudi lani vzel k sebi majhno deklico, ki zvečer ni več mogla najti doma. Če bi bili deklici dobro vzgojeni,

ne bi nikomur o tem rekli niti besede, tako pa sta bili nesramni in zlobni obrekljivki. Z njima ni niti govoril o nečistovanju niti se ju dotikal. Če se je kaj takega dogajalo z njima, se je mogoče kje drugje, pri njem zagotovo ne.

Dekleti sta se vendar stalno zadrževali pri Slonu, pri Maliču in tako dalje, kjer sta večkrat prespali v kočijah, in se je pri takšnem življenju zlahka zgodilo z njima kaj neprimerne, sedaj bi moral biti pa on nedolžno žrtveno jagnje, ki so mu hoteli vse obesiti?!

Ni res, da je zjutraj najprej odprl vhodna vrata in se prepričal, da ni nikogar, in šele nato spustil dekleti ven, jima zabičal, da ne smeta nikomur nič praviti, in dal vsaki po dva groša za nagrado. Da bi bilo naravnost smešno misliti, da bi človek od teh dveh »stvorov«, ki nista bili povsem brez denarja, hotel kupiti molčečnost za zgolj dva groša – če bi hotel kaj takega, bi jima moral dati precej več.

Na vprašanje državnega pravdnika, zakaj je vzel dekleti k sebi, če je vedel, da sta nemoralni in razpuščeni, je odvrnil, da je šele tistega večera spoznal, kako zares sta bili nemoralni in nečisti.

Sodni prisodnik je hotel vedeti, v čem se je kazala ta nemoralnost. Silič je odvrnil,

da v »pornografskem« zvižanju, pačenju in skakanju deklet. Njunega pokvarjenega govorjenja pa se ni več spominjal natančno.

Sodni svetnik ga je vprašal, zakaj je dekletoma rekel, da ima doma gospo. Silič je dejal, da zato, da bi ju odgnal naprej, ker je šel še za eno uro v kavarno. Sodni svetnik je nadaljeval z vprašanjem, kako da sta se mu deklici zasmilili, ko je vendar moral vedeti, da so takšne prodajalke cvetja »nečista bitja« in da jima materi ne bi ničesar očitali, četudi bi prišli pozno domov. Odgovoril je, da jima je vendar rekel, naj gresta domov spat, a sta mu trdili, da sta (že) zaprti ven.

Drugega sodnega adjunkta je zanimalo, zakaj jima ni rekel, naj gresta spat k Maliču v kočijo. Tega ni mogel, je odvrnil, ker je bila noč tako mrzla.

Naslednji sodni svetnik je menil, da bi Silič kot državni uradnik že moral vedeti, kaj bi bilo treba storiti z majhnimi otroki, na katere naleti človek pozno ponoči na ulici. Silič je retorično odvrnil: »Bi moral morda še z njimi okrog letati?« Sicer pa, če bi bil kriv, da bi lahko že na hodniku deželnega sodišča, kjer je srečal obe dekleti in zdravnika, lahko tajil, da ju pozna, a da tega zaradi občutka nedolžnosti ni storil.

Vaš razgled

Letošnja zima je poskrbela za debelo snežno odejo, ki je dodobra prekrila domala celotno Gorenjsko, še zlasti njene višje predele. Pri občudovanju zimske idile pa ne smemo pozabiti tako na gozdne kot domače živali, ki v teh pogojih ne morejo najti hrane v naravi – tudi na Pokljuki so tako senene bale redni priboljšek na jedilnem listu. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Jutranja ježa velja za eno izmed najučinkovitejših protistresnih terapij, še posebej, če jo v idili svežega zimskega jutra spremlja pogled na zasnežene gore, ovite v meglice, skozi katere se prebijajo sončni žarki upanja. S. L. /Foto: Gorazd Kavčič

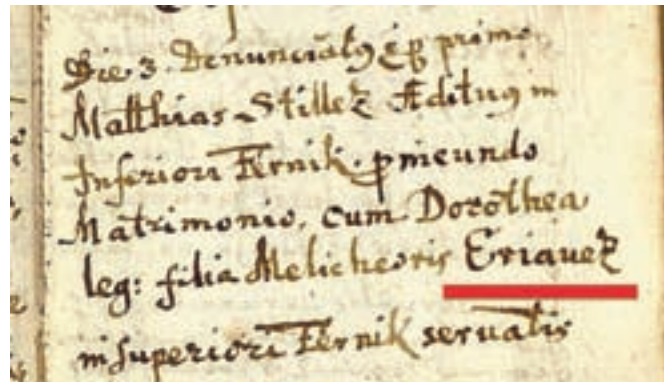
Gorenjski priimki

Erjavec – priimek iz tabuja, 1. del

TINO MAMIČ

Priimek Erjavec izhaja iz besede za rjavo barvo. Tako kot Bele iz bele barve in Črnec iz črne. A podobni so si samo na prvi pogled. Zelo temna in bela polt oziroma temni in beli lasje so nekaj posebnega, zato so nastala imena in priimki kot opisi temnopoltega ali svetlolasega človeka. Rjavi lasje in rjave oči pa niso nič nenavadnega, zato imajo priimki iz rjave barve bržkone povsem drug izvor, kot je rjavost.

Jezikoslovec Pavle Merku je pojasnil, da je priimek nastal iz tabuja. Gre za besedo, ki je ljudje zaradi strahu niso izgovarjali in so uporabljali sinonime. Ne kliči hudiča, pravi star slovenski rek. Še danes pa velja vraža, naj človek ne izgovarja besed, ker se lahko uresničijo. Da se medved ne bi prikazal, je najbolje, da ga sploh ne poimenuješ. Iz tega strahu (pa

Eden od starejših vpisov priimka v matičnih knjigah. Leta 1651 se je v Cerkljah na Gorenjskem poročila Doroteja, hči Melhiorja Erjavca. Priimek je zapisan kot Eriavez. Knjigo hrani Nadškofijski arhiv Ljubljana (K Cerklje, 1630–1655).

tudi vraževerja) so medvedu rekli rjavec. Na Gorenjskem so ga zapisovali Erjavec, mogoče zato, da je začetni polglasnik bolj poudarjen kot v drugih narečjih.

Strah pred medvedom v obliki tabuja pa ni bil prisoten povsod. To dokazuje obstoj priimka Medved. Zanimive so tudi hipoteze na podlagi arheoloških najdb v

prazgodovinskih jamah, bivališčih, kjer so našli kosti medveda in človeka iz istega obdobja. Znanstveniki se sprašujejo, ali sta mogoče živel v nekakšnem sožitju. Na to nas napeljujejo tudi mnoge ljudske pripovedke. Medvedek v obliki plišaste igrače pa s tem verjetno nima kake zveze, saj je ta danes nepogrešljivi spremljevalec otrok

nastal šele pred dobrim stoletjem, ko ameriški predsednik Roosevelt na lovu ni hotel ustreliti medvedjega mladiča. Iz karikature v časopisu (1902) je nastala ideja za igračo, ki je osvojila svet. Poimenovali so jo teddy bear po predsedniku Theodoru Rooseveltu, ki ga ne smemo zamenjevati s kasnejšim predsednikom istega priimka Franklinom Delanom.

Človek, ki so mu sosedje pred več kot pol tisočletja dali priimek Erjavec, je spominjal na medveda. Mogoče je bil velik, močan ali strašen kot medved. Ali pa je bil morebiti strahopeten in je zaradi ljudske hudomušnosti dobil priimek Medved.

Erjavec ima različico Erjavc in izpeljanko Erjavšek. Enakega izvora sta tudi priimorska priimka Rijavec in Rjavec. Verjetno tudi priimek Rajovec. V Sloveniji živi 1772 Erjavcev, 81 Erjavškov in 87 ljudi s priimkom

Karikatura iz časnika Washington Post, na podlagi katere sta zakonca Michtom novembra 1902 v svoji trgovini izdelala prvega plišastega medvedka.

Erjavc. Večino na Gorenjskem ali v osrednji Sloveniji. Slednja je svoja statistična regija, čeprav večji del zemljepisno spada pod Gorenjsko.

V zgodovinskih zapisih najdemo največ Erjavcev v okolici Ljubljane: Brod, Vižmarje, Ježica. Pa tudi na južnem delu Ljubljanskega barja in v posameznih naseljih na Dolenjskem. Obstaja celo obsežna spletna stran rodbine Erjavec iz župnije Šmarje

- Sap www.erjavec.info. Prvi dokumentirani član rodbine Mihael Erjavec se je rodil v zaselku Nova vas okoli leta 1695. Njegovo ime je zapisano v poročni knjigi župnije ob poroki njegovega sina Janjeza. »V rojstnih knjigah v okolici Višnje Gore obstajajo še starejši zapisi o Erjavcih, a povezuje z našo rodbino zanje ni dokumentirano dokazljiva,« so zapisali na svoji spletni strani.

(Se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

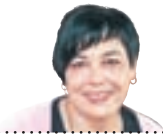
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Vsak dan prinese kaj novega, zato se boste prepustili presenečenjem, ki jih bo v tem tednu kar veliko. Poslovno se ne boste omejevali, ampak prevzeli še dodatne odgovornosti, kar vam sploh ne bo težko, saj ste radi polno aktivni.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Še nedolgo nazaj ste imeli veliko preveč časa in skoraj ste se malo dolgočasili. Sedaj se to vse obrne in dnevi bodo prekratki, da bi naredili vse tisto, kar bodo od vas pričakovali. Določene stvari bodo morale počakati, drugače ne gre.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Kljub očitkom, ki bodo deževali z vseh strani, boste ohranili mirne živce in se ne boste dali. Za dobrim konjem se vedno kadi, in ker to veste, vam vse to ne bo vzelo volje. Nasprotno, še močnejši, pokončnejši in bolj smeli boste.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Še malo in skrbi zaradi financ bodo postale preteklost. Poslovni projekt, ki ga dokončujete, bo prinesel še boljše rezultate, kot pričakujete, in dobri volji ne bo konca. Pridružijo se vam tudi vsi drugi in skupaj naredite načrt za naprej.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Zasuli vas bodo z delom in ne boste vedeli, kje začeti in kaj lahko preložite, saj se vam bo vse zdelo enako pomembno. Ne pozabite, da imate okoli sebe ljudi, ki vam radi pomagajo, in ne mislite, da morate vse narediti sami.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Vedno več vam pomenijo prosti trenutki, v katerih se posvečate sebi in vsem tistim, ki jih imate radi. Ne bo vas motilo, če vam bo zmanjkalo časa za kaj drugega, saj se vse lahko nadoknadi. Čustveno boste odprti in zato bolj dovzetni.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Iz napak, ki jih delate, naj bi se kaj naučili, ampak lahko se vam zgodi, da boste napako večkrat ponovili in se šele potem vprašali, zakaj je tako. Pozornost boste preusmerili in določene stvari boste videli z drugačnimi očmi.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Za nekaj časa se boste umaknili iz burnega dogajanja, saj boste iskali svoj mir, da dobro premislite o vsem, kar se vam dogaja zadnje čase. Če sprejmete nasvete, to ne pomeni, da ste sami manj sposobni, temveč le to, da je v slogi moč in večja modrost.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Na področju čustev oziroma ljubezni se vam bo začelo dogajati kot že dolgo ne. Prišel je vaš čas in dobro ga boste znali izkoristiti. Dobro voljo boste prenesli tudi na okolico. Imeli boste dobro priložnost, povezano s službo.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
Nikar preveč ne hitite, kajti lahko se zgodi, da boste zato spregledali kaj, kar je pomembnejše, kot je videti na prvi pogled. Zato hitite počasi in bodite pozorni na svet okoli sebe. Neka oseba vas bo s svojo izjavo zelo presenetila. Zanimivo bo.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
Ne boste dovolili, da vam zrušijo tisto, v kar ste vložili veliko energije in časa. Čeprav v zameno ne boste dobili potrditve, to ne pomeni, da ne smete nadaljevati. Ljudje smo različni, kar je prav, vi pa le vztrajajte še naprej.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
Uživajte v pozornosti in te vam v tem tednu vsekakor bo manjkalo. Tudi ko boste na glas povedali svoje mnenje, boste sprejeti točno tako, kot si želite. Vse se vam bo končno postavilo na pravo mesto in zadovoljni boste.

TA JE DOBRA

Astronavt Janezek

Učiteljica vpraša Janezka: »Kaj bi rad postal, ko boš velik?« Janezek prepričljivo: »Jaz bom prvi človek, ki bo pristal na Soncu!«
»Ampak to ni mogoče, na Soncu boš zgorel,« ga spomni učiteljica.
»Ne, pa ne bom. Pristal bom ponoči.«

Bodoči zdravnik

Strokovnjak s področja psihologije: »Ne bi vas rad strašil, ampak zdravnik, ki vas bo čez deset let operiral, zdaj doma po spletu dela šolo, igra računalniške igrice in grizlja čips.«

Lakota

Mama sprašuje Lukca, ki sedi ob polnem krožniku: »Rekel si, da si lačen kot volk. Zakaj pa zdaj ne ješ?«
Lukec odrezavo: »Mami, kje si pa videla, da bi volk jedel fižol?!«

Zajec in šah

Vpraša sova zajca: »Zajček, katero igro bi se najraje naučil igrati?«
»Šah,« kot iz topa izstrelji zajec.
»Zakaj pa šah?«
»Ker lahko pojem lovca.«

Koronsko štetje

Situacija je resna! V vasi z dvesto prebivalci so jih tristo testirali. Danes smo dobili rezultate: vseh petsto je okuženih.

LAŽJI SUDOKU

7	5			8	6	2
	3	7	2	9	4	
1	8					9
2	8	5		1		
9		3	4			6
	4		6	7	9	
2				3		5
	4		1	7	8	6
3	7	6			4	

Rešitev:

8	1	7	2	5	6	9
5	2	9	8	1	6	7
4	6	5	3	7	8	2
9	8	2	1	4	5	6
7	4	1	6	5	8	3
6	7	4	5	8	2	1
1	5	6	2	7	3	9
2	9	8	1	6	5	7

TEŽJI SUDOKU

8			1	9			6
		2					
	4		5	6	1		
7	3					9	
9	6				4		1
	4				3		8
		8	1	9		5	
				8			
2			7	6			4

Rešitev:

7	8	5	9	1	6	2	4
2	1	9	6	7	4	8	5
4	6	5	2	1	8	9	7
9	8	2	7	5	3	1	6
1	7	6	8	5	9	2	4
5	6	2	1	9	8	7	3
6	2	1	9	8	7	4	5
8	5	8	7	2	6	1	9
2	9	7	6	1	5	3	8

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

PO SPROSTIVI UKREPOV BOMO PONUJALI NASLEDNJE DESTINACIJE: TURISTIČNI BONI – STRUNJAN, BERNARDIN, ŠMARJEŠKE, MORAVSKE TOPLICE, RADENCI, BANOVC; MORJE: DALMACIJA – DUGI OTOK: 5.–12. 7., 9.–14. 7., 12.–22. 7., 14.–24. 7., 22.–30. 7., 30. 7.–6. 8., 14.–18. 8., 18. 8.–26. 8., 26. 8.–3. 9.; LASTOVO: 19.–27. 6., 27. 6.–4. 7., 7.–14. 8., 11.–19. 9. SPREJEMAMO PRIJAVE. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLETI

Po Poti kulturne dediščine

Naklo – Društvo upokojencev Naklo bi, če bi razmere dovoljevale, organiziralo pohod po Poti kulturne dediščine. Ker letos to ni mogoče, priporočajo, da si ogledate virtualni sprehod na spletni strani visitirovnica.si in na Youtubu. Virtualni pohod se bo 8. februarja začel ob 8. uri.

Obvestilo o obvozu avtobusne linije 60

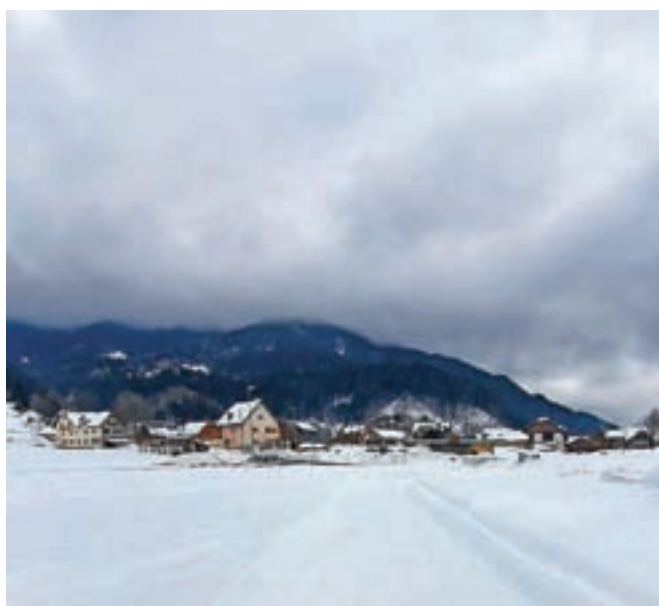
Vodice – Javno podjetje Ljubljanski potniški promet vse uporabnike obvešča, da ima od četrтка, 28. januarja, do predvidoma srede, 31. marca, avtobusna linija 60 obvoz, zaradi popolne prometne zapore odseka ceste Ljubljana (Šentvid)–Vodice. V času zapore linija 60 vozi krožno, in sicer do postajališča Skaručna, nato pa se v smeri Selo pri Vodica vrne v Vodice ali obratno, glede na potek voznega reda, ter nadaljuje vožnjo po avtocesti do Ljubljane. Začasno sta ukinjeni postajališči Povodje in Šmartno pod Šmarno goro.

Sprehod skozi zimsko pravljično Rateč

SUZANA P. KOVAČIČ

Rateče – Za občane in druge obiskovalce so v bližini smučarskotekaške proge na območju Ledin v Ratečah uredili še sprehajalno pot in tako sprehajalcem omogočili nemoten in brezskrben užitek ob sprehajanju po snežno beli pokrajini s svojimi štirnimi prijatelji. Vse sprehajalce v Turizmu Kranjska Gora prosijo, da se gibajo le

po označenih sprehajalnih poteh in da vestno pobirajo pasje iztrebke ter tako ohranjajo poti lepe in urejene za sprehajalce za njimi. »Z ureditvijo poti si želimo, da bi se še bolj spoštoval red na tekaških progah, ki so lepo urejene in namenjene izključno tistim, ki se rekreirajo v smučarskotekaškem centru v Ratečah,« je sporočila Mojca Mežek iz Turizma Kranjska Gora.

Na območju Ledin v Ratečah so uredili še sprehajalno pot. / Foto: Turizem Kranjska Gora

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

V PODBREZJAH prodam njivo in ostalo zemljo, tel.: 031/322-279 21000229

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

domplan

S pomočjo družbe Domplan si zagotovite zanesljive in varne storitve posredovanja pri prometu z nepremičninami.

Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

Domplan, d.d., PE Nepremičnina, Blewelsova cesta 14, 4000 Kranj T: 04/20 68 773, M: 030 641 621, F: 04/20 68 701 E: domplan@domplan.si, I: www.domplan.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

CITROËN C4 grand picasso 1.6 HDI, l. 2009, vsa oprema, 7 sedežev, cena 3.200 EUR, tel.: 031/374-706 21000242

HYUNDAI I20, l. 2011, prevoženih 75.000 km, prvi lastnik, garažiran, cena po dogovoru, tel.: 040/536-768 21000252

OPEL Astra karavan, diesel, letnik 2010, tel.: 04/59-57-269, 051/322-859 21000237

PEUGEOT 5008, bencin, letnik 12/2009, 156 km, tel.: 031/388-843 21000254

VW Touran 1.6 TDI, l. 2012, srebrn, odlično ohranjen, 7 sedežev, vsa oprema, cena 6.400 EUR, tel.: 041/366-664 21000247

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, različne velikosti, motivi in cenovnega razreda, izjemno darilo, tel.: 040/567-544 21000249

TEHNIKA

PRODAM

PLINSKO peč na jeklenko 10 kg, tel.: 031/434-258 21000251

STROJI IN ORODJA

PRODAM

STROJNO ločno žago za kovino, dolžina lista 48 cm, cena 450 EUR, tel.: 070/701-962 21000238

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 21000198

GOLI, bukve in jesena, tel.: 051/202-229 21000245

SUHA bukova, mešana drva in butare, tel.: 031/826-621 21000054

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235 21000121

SUHA bukova drva, 4 m³, tel.: 041/276-533 21000239

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

DOBRO ohranjen pograd z vzmetnica-ma, ugodno, tel.: 064/126-338 21000231

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 21000203

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

NAKLADALKO za seno Sip Pionir 17 m³, po ugodni ceni, tel.: 041/919-476 21000241

PAJEK Eurohit 54 N, prvi lastnik, dobro ohranjen, tel.: 041/521-692 21000248

VILIČAR 5 T, kosilnico BCS, šro-tar in tračno žago za hlodovino, tel.: 051/202-229 21000246

ZELO malo rabljen, lepo ohranjen 3-fazni cirkular – miza, korito, s 3 klinami, tel.: 068/193-960 21000230

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, tel.: 031/500-933 21000224

PRIDELKI

PRODAM

JEDILNI in krmni krompir, bel in rdeč, ter koruzo in ajdo, tel.: 041/355-865 21000256

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243 21000240

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 bikca, ČB, stara 14 dni, tel.: 041/378-771 21000253

8 mesecev brejo telico in 9 mesecev staro teličko, tel.: 04/53-14-937, 031/648-534 21000225

BIKCA simentalca, star 4,5 meseca, tel.: 040/450-005 21000236

BREJO kravo lisaste pasme in bikca simentalca, starega 8 mesecev, cena po dogovoru, tel.: 041/857-106 21000235

BREJO zajkijo, cena 30 EUR, tel.: 040/938-931 21000255

ČB bikce, stare od 2 tedna do 2 meseca, tel.: 041/691-243 21000226

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Zemlja, naše osnovno orodje
Miša Pušenjak
144 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura
13 EUR * poština
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: STROKOVNI NASVETI MIŠE PUŠENJAK, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 19. januarja 2021, so: **Ivana Cerkovnik** iz Bohinjske Bistrice in **Tončka Vlačič** iz Selc, ki prejmeta 1. in 2. nagrado, dereze Verige K.F., Lesce, in **Miran Potočnik** iz Mavčič, ki prejme 3. nagrado, knjigo. Nagrajencem čestitamo!

LOTO
Rezultati 10. kroga – 3. februarja 2021
2, 6, 10, 17, 25, 28, 33 in 9
Loto PLUS: **4, 7, 8, 15, 33, 36, 38 in 22**
Lotko: **4 3 4 3 4 6**
Sklad 11. kroga za Sedmico: **900.000 EUR**
Sklad 11. kroga za PLUS: **1.850.000 EUR**
Sklad 11. kroga za Lotka: **860.000 EUR**

Kuhajmo s siri
Irena Orehnik
146 strani, mere: 14 x 20 cm, spiralna vezava
10 EUR * poština
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

AVTOVLEKA MEGA
ODKUPIMO:
• POŠKODOVANA VOZILA
• KARAMBOLIRANA VOZILA
• VOZILA V OKVARI
• RABLJENA VOZILA
GREGA MEZE S.P., LESCE
M: 040 629 675
ODVOZ VOZIL NA RAZGRADNJO.

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in grahaste pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113
21000201

TELICO simentalco, težko približno 260 kg, in balirano seno v kvadratnih balah, tel.: 040/539-023
21000227

TEŽKEGA plemenskega ovna črne barve, oven je mesne pasme, tel.: 041/364-504
21000234

ZAJCE lisce do 5 mesecev in odrasle zajčke, na voljo tudi meso, tel.: 051/444-154
21000244

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 1 meseca, tel.: 041/503-623
21000250

BIKCE in teličke, od 1 tedna do 250 kg, ter kravo ali telico, tel.: 051/372-468
21000228

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081
21000200

IZGUBLJENO, NAJDENO**IŠČEM**

KLOBUK – lovski, drag spomin, izgubljen 26. januarja pred Gorenjsko banko v Kranju, nagrada najditelju, tel.: 041/203-164
21000219

RAZNO**PRODAM**

KOMPLET navojnih svredrov, novo; vidia klino, fi 450 za cirkular, tel.: 041/364-504
21000233

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

LAHKO, manjšo motoriko, meč 25 cm, 1.9 kw moči, in zračno puško, tel.: 041/364-504
21000232

STROJ za domačo peko kruha Maulinex, termo steklenico 7 in 2 litra, opekač kruha – toaster, tel.: 041/858-149
21000045

STORITVE**NUDIM**

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
21000199

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stružovo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
21000204

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki, ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
21000205

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje – izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, 041/294-279, 041/589-996
21000020

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246
21000070

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141
21000197

ZASEBNI STIKI**IŠČEM**

VDOVEC – 76 let, 178 cm, iščem prijateljico do 70 let iz širše okolice občine Radovljica, tel.: 041/358-042
21000243

www.gorenjskiglas.si**OSMRTNICA**

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 82. letu starosti zapustil

VINKO ČERIN
s Praprotna

Pogreb dragega pokojnika bo v ožjem družinskem krogu v ponedeljek, 8. februarja, ob 13. uri na pokopališču v Selcih. Žara bo na dan pogreba med 11. in 13. uro v tamkajšnji mrliški vežici, kjer se lahko poslovite od njega.

Žalujoci vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo, da nas je v 83. letu starosti zapustil naš dragi

JANEZ TOPORIŠ

iz Srednje vasi pri Goričah

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 7. februarja 2021, ob 15. uri v Goričah. Od njega se lahko poslovite med 11. in 15. uro v tamkajšnji poslovalni vežici.

Žalujoci vsi njegovi

OSMRTNICA

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)*

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga

NIKOLAJA JAKŠIČ

(1937–2021), rojena Križnar, iz Naklega

Od nje se bomo poslovili v soboto, 6. februarja 2021, ob 14. uri v družinskem krogu na pokopališču v Naklem.

Žalujoc mož Nikola

ZAHVALA

*Spomnite se name, ko me več ne bo,
ko v daljno cesarstvo molka bom odšla;
ko me ne boste mogli več ujeti za roko
in jaz zaostati, da bi se premislila.*

V 85. letu starosti se je od nas poslovila naša draga in skrbna žena, mama, stara mama, prababica, sestra, teta in tašča

TEREZIJA PERNUŠ

rojena Zarnik, z Bleda

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom z Bleda in Zgornjega Brnika, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, sveče in cvetje. Hvala gospodu župniku Janezu Ferkolju za lepo opravljen obred, gospe Marjeti Reberšek za sočuten govor in kvartetu Ultima za lepo zapete žalostinke. Hvala podjetju Novak za organizacijo in spremstvo na njeni zadnji poti. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoci: hči Mira in sin Martin z družinama ter vnuk Boštjan s hčerko Anajo

ZAHVALA

*Zdaj se spočij, izmučeno srce.
Zdaj se spočijte, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le moja drobna lučka še brli.*

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in pradedka

ANTONA WEISSEISNA

iz Stražišča

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja ter darovane sveče. Hvala tudi gospodoma Likarju in Juhantu za lepo opravljen pogreb in sveto mašo. Hvala podjetju Navček, Komunalni Kranj, govornici, solistu in trobentaču.

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

Vsi njegovi
V Stražišču, 5. februarja 2021

Umrl je naš poslanec

FRANC KRAMAR

(1960–2021)

Naj počiva v miru in lepoti Triglavskega narodnega parka, ki ga je imel neizmerno rad.

Slava njegovemu spominu!

Alenka Bratušek,
predsednica SAB

*Ni res, da je odšla – nikoli ne bo!
Ujeta v naših srcih, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljala v tišini.*

V 87. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga življenjska sopotnica, mami, stara mama in prababica

FRANČIŠKA CEGNAR

iz Mavčič, 18. 3. 1934–30. 1. 2021

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 8. februarja 2021, ob 15. uri na pokopališču v Mavčičah v ožjem družinskem krogu. Žara bo na dan pogreba od 13. ure dalje pred tamkajšnjo poslovilno vežico. Naj počiva v miru. Za vedno jo bomo ohranili v svojih srcih.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je sklenil dragi mož, ati in ata

NIKO BERTONCELJ

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste mu v času težke bolezni stali ob strani. Hvala zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Železniki in Onkološkega inštituta Ljubljana. Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se poklonili njegovemu spominu. Hvala vsem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovano cvetje in sveče. Hvala Marjanu Kavčiču za ganljive besede slovesa in predstavnikom Nogometnega kluba Železniki za spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Ata Niko, zelo te bomo pogrešali: žena Stanka, sinova Tomaž in Janez z družino

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

GABRIJELE BOLKA

iz Dvorij pri Cerkljah na Gorenjskem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, za izrečene besede sožalja in tolažbe, podarjeno cvetje, sveče in darovane maše. Zahvala tudi Domu Taber v Šmartnem, še posebej ge. Atifi Mehič in g. Rudiju Slugi za skrbno nego. Zahvaljujemo se pogrebni službi Pogrebništvu Dvorje in gospodu kaplanu Martinu Lebanu za lepo opravljen obred.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V 83. letu starosti smo se poslovili od žene, mame in babice

JULIJANE KURALT

iz Britofa

Hvala vsem sodelujočim pri njenem pogrebu. Hvala sosedom za pomoč v času njene bolezni ter za spodbudne in prijazne besede ter klice na njen telefon.

Hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu prišli posloviti od nje.

Mož Ivan, sin Dušan in vnuka Izza in Kristjan

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...
(Tone Pavček)*

Prerano nas je zapustil naš dragi

FRANC GROSAR

1951–2021

Od njega se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu v soboto, 13. februarja 2021, ob 14. uri na pokopališču v Lipici. Žara bo na dan pogreba od 12. ure dalje pred poslovilno vežico na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči: Zinka in njegovi najbližji
Škofja Loka, 29. januarja 2021

V 98. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce naše drage mame, stare mame, prababice in tašče

ELI KOLMAN

rojene Haas iz Zg. Bitenj

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in podarjene sveče ter denarne prispevke. Posebno zahvalo smo dolžni sosedama Jožici Ogris in Anki Plut za skrb in pomoč. Hvala dr. Maruši Arnejšek in patronažni sestri Mariji Eržen. Iskrena hvala gospodu župniku Gezi Filo za lep obred in ganljive besede slovesa. Lepa hvala tudi pogrebni službi Komunalne Kranj.

Žalujoči: hčerka Monika z možem Nacetom, vnuk Janez z ženo Judito, vnukinja Irena z možem Darkom in pravnuki Blaž, Tina, Domen, Kaja ter Jaka

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...*

Ob boleči izgubi drage žene

JOŽICE BIZJAK

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste se v teh hudih časih prišli posloviti od nje ali bili vsaj v mislih z mano. Hvala vsem za izraze sožalja in vse ostalo. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo, prosim, ohranite v lepem spominu.

Mož Jože in vsi njegovi

ZAHVALA

*Zdaj veter raznaša
besede njegove,
prisluhni natanko,
da slišiš glasove.*

OSMRTNICA

V žalosti sporočamo, da nas je v 84. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, dedek, pradedek, stric in tast

DUŠAN JAGODIC

obrtnik v pokoju iz Kranja

Od njega se bomo poslovili v družinskem krogu v sredo, 10. februarja 2021, ob 14. uri na kranjskem pokopališču. Žara pokojnika bo na dan pogreba od 12. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici. Svojci cvetje in sveče hvaležno odklanjamo.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

TEREZIJA PANGERC

s Črnicva

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem CUDV Radovljica za izkazano pomoč, izraze sožalja, podarjene sveče in cvetje. Posebna zahvala negovalkama Blagici in Zlati za skrb in varstvo ter negovalkam iz Doma dr. Janka Benedika. Zahvala tudi g. gardijanu, pogrebni službi Akris, pevcem ter trobentaču Praprotniku. Hvala vsem, ki se je boste spominjali.

Žalujoča hči Minka z družino
Zg. Lipnica, januar 2021

ZAHVALA

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

V 86. letu starosti nas je nenadoma in za vedno zapustila naša draga žena, mami, mama, prababica, sestra in teta

MARIJA PIPAN

roj. Pintar, po domače Veharjeva Mari, iz Voklega

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše. Najlepša hvala za lep pogrebni obred pogrebni službi Navček, nosačem, VC Gašperlin, g. kaplanu Martinu Lebanu in članom ansambla Veseli Begunjski. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, njeno srčnost in dobroto, ter jo boste ohranili v lepem spominu. Vedno bo ostala z nami.

Žalujoči vsi njeni

Kranjska gradbena šola bo kmalu postala glasbena

V Kranju se po odobritvi 1,2 milijona evrov evropskih sredstev že pripravljajo na začetek prenove nekdanje gradbene šole, kamor bodo selili del glasbene šole in ljubiteljsko kulturno dejavnost.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko je odobrila 1,2 milijona evrov finančne podpore iz Evropskega sklada za regionalni razvoj za prenovo stavbe nekdanje gradbene šole na Cankarjevi ulici 2 v Kranju. Po obnovi zdaj opuščene in degradirane stavbe bodo vanjo preselili del Glasbene šole Kranj in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD), Območne izpostave Kranj, prostore pa bodo lahko uporabljali tudi drugi predstavniki kulturne in podobnih dejavnosti. »Občina bo s tem zmanjšala tveganje nadaljnje socialne degradacije v starem mestnem jedru. Zagotovila bo učinkovito in kakovostno rabo obstoječega urbanega prostora, izboljšala njegovo privlačnost z umeščanjem javnega programa in prispevala k dvigu kakovosti bivanja,« pojasnjujejo v službi vlade.

Zaprta finančna konstrukcija projekta

»Odlična novica za Kranj! Ta dokument nam daje zeleno luč za začetek težko pričakovane prenove. Stari Kranj se vse bolj prebuja, pri tem pa seveda ohranjamo kulturno dediščino,« pa pravi kranjski župan Matjaž Rakovec, zadovoljen, ker se zapira tudi finančna konstrukcija 1,9 milijona evrov vrednega projekta. Naložbo poleg evropskega sklada za regionalni razvoj sicer financira tudi država (skupaj približno poldrugi milijon evrov), skoraj pol milijona

Celovita prenova opuščene gradbene šole bo stala 1,9 milijona evrov. / Foto: Gorazd Kavčič

evrov pa bo prispevala kranjska občina. Začetek prenove je predviden v prvi polovici leta 2021, predaja objekta v obratovanje pa jeseni 2022.

Nekdanjo gradbeno šolo bodo popolnoma prenovili – tako zunanji del objekta, ki je varovan kot kulturna dediščina, kot tudi notranje prostore. V pritličju so predvideni prostori ljubiteljskih kulturnih dejavnosti z dvema učilnicama in učilnica za glasbeno pripravništvo za manjše otroke. V prvem nadstropju bosta po dve učilnici za balet in skupinski pouk, v drugem pa dve večji učilnici, združeni v dvorano za 60-članski orkester. Ob dvorani bo snemalna soba. Dve obstoječi učilnici bosta preurejeni v učilnici za skupinski pouk. Podstrešje bodo uporabili kot večnamenski prostor za shrambo glasbil, namenjen bo posebnim vadbam,

učanju tolkal in občasnim dogodkom. Poskrbljeno bo za zadostno število sanitarij in garderob, vgradili pa bodo tudi dvigalo, ki bo invalidom in gibalno oviranim osebam omogočalo dostop do drugega nadstropja.

Glasbena šola trenutno na petih lokacijah

Za Glasbeno šolo Kranj, ki jo obiskuje več kot sedemsto učencev, so dodatni prostori izrednega pomena, poudarja ravnateljica Petra Mohorčič. Primarni lokaciji šole na Trubarjevem trgu in Poštni ulici, ki je v tridesetih letih iz nadomestne prerasla v stalno lokacijo, namreč nimata ustreznih prostorov za skupinski pouk, še manj za balet ali večje orkestre, zato pouk trenutno izvajajo še na treh drugih lokacijah. »Ves pouk, ki sedaj poteka izven naših dveh primarnih lokacij, bo

potekal v novih prostorih v gradbeni šoli,« pojasnjuje ravnateljica. »Seveda bi si vsi želeli, da bi šola lahko delovala na eni lokaciji, vendar nam je pomembno tudi dejstvo, da glasbena šola ostaja v mestnem jedru. Kultura je v mestu doma! Nova dodatna lokacija bo z dozdajšnjima tvorila nekakšen trikotnik, in vrvež naših učencev in njihovih spremljevalcev je v mestnem jedru vsekar dobrodošel,« je dodala.

Mohorčičeva tudi veseli, da bo dostopnost na novi lokaciji urejena tudi za gibalno ovirane otroke, dvorana, v kateri bo potekal pouk orkestru (imajo jih šest) pa bo organizirana tako, da bo z manjšimi trenutnimi prilagoditvami uporabna tudi za manjšo koncertno dvorano. »Z dodatnimi prostori žal v Kranju problematika koncertne dvorane še ne bo rešena,« je dejala.

Nova brv za večjo varnost pešcev

Za novo Fortunovo brv v Gorenji vasi, ki so jo postavili sredi lanskega decembra, so pred dnevi dobili tudi uporabno dovoljenje.

MATEJA RANT

Gorenja vas – Čez Poljansko Soro v Gorenji vasi so lani decembra postavili novo, 28,6-metrsko jekleno konstrukcijo Fortunove brvi za pešce. Staro brv, ki je bila že tudi dotrajana, so morali namreč leta 2013 odstraniti zaradi gradnje gorenjevaške obvoznice. Novo brv, ki so jo krajani že težko čakali, bodo zdaj lahko začeli tudi uporabljati, saj so se na Občini Gorenja vas - Poljane minuli torek razveselili še uporabnega dovoljenja.

»Nova Fortunova brv bo pomembno prispevala k varnosti pešcev v prometu na območju Gorenje vasi,« so udarili na občini. Brv je dolga 28,8 metra in široka 208 centimetrov, pohodna širina znaša 172 centimetrov.

Jeklena konstrukcija je teška 12,3 tone, teža pohodnih hrastovih podnic pa znaša 3,7 tone, skupaj torej 16 ton, so razložili na občini. Ob uspešni montaži na lokaciji, ki so jo izvedli sredi lanskega decembra, je nova brv uspešno prestala tudi obtežbeni preizkus nosilnosti. Dela je izvajalo podjetje SGP Zidgrad Idrija, celotno jekleno konstrukcijo brvi pa je izdelal podizvajalec Petrič iz Ajdovščine, so še razložili na občini in dodali, da so utrditev temeljnih tal desnega mostnega opornika s pilotiranjem sicer izvedli že lani poleti, medtem ko je bil levi opornik zgrajen že ob gradnji gorenjevaške obvoznice. Vrednost naložbe znaša 131 tisoč evrov. Nova brv bo marsikomu skrajšala pot preko reke Sore v Sestransko vas in Trato.

Za novo Fortunovo brv so zdaj dobili tudi uporabno dovoljenje. / Foto: Primož Pičulin

Pokljuka v času prvenstva zaprta za obiskovalce

Rudno polje – Naslednji teden se na Pokljuki začne svetovno prvenstvo v biatlonu, kar prinaša spremembe tudi za siceršnje obiskovalce Pokljuke. Z današnjim dnem bo organizator zaprl vse tekaške proge na Pokljuki. Zapre se tudi dostop do vojašnice in biatlonskega centra ter parkirišča na teh lokacijah. Vstop bo mogoč samo z akreditacijo. S ponedeljkom, 8. februarjem, bo vzpostavljena popolna zapora od Mrzlega studenca do Rudnega polja. Prehod bo mogoč samo z akreditacijo. Od 9. do 21. februarja bo med Mrzlim studencem in Rudnim poljem onemogočeno tudi prehajanje pešcem. Svetovno prvenstvo je dogodek zaprtega tipa. Gibanje ne območju tekmovališča za zunanje obiskovalce ne bo dovoljeno. Vse dni svetovnega prvenstva bo policija na cesti proti Pokljuki preverjala spoštovanje Odlokov vlade RS in upoštevanje prometnih pravil. V času poteka svetovnega prvenstva odsvetujejo vožnjo proti Pokljuki in pozivajo k upoštevanju ukrepov in navodil organizatorja ter policije.

vremenska napoved

Danes in jutri bo pretežno oblačno, občasno bo rosilo ali rahlo deževalo. Pihal bo zahodni veter. Toplo bo. V nedeljo bo oblačno in deževno, zvečer se bo meja sneženja spustila na okoli 1500 metrov nad morjem.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

